

Ob praznovanju dneva Iskre

V naši poslovni politiki prevladuje tržna usmerjenost

Pomen Iskre v našem gospodarstvu, pa tudi v inozemstvu prav gotovo postaja iz leta v leto močnejši. Rezultati petih, šestih let kažejo veliko ekspanzijo Iskre v proizvodnji, hkrati pa tudi intenziven plasman naše proizvodnje na domačem in tujih tržiščih. Mislim da so redke take integracije industrijskih podjetij v Jugoslaviji, ki bi pokazale tako moč, prodornost in ekspanzijo.

Podatki zadnji let kažejo, da se naša stopnja izvoza giblje od 30 do 40%. Če upoštevamo, da je letna stopnja proizvodnje od 20 do 30%, je razvidno, da je bil dan poslovni politiki Iskre izreden pomen prav izvozni orientaciji. V Iskri je že vrsto let prisotna tržna koncepcija, tržna doktrina, to pomeni, da morajo biti proizvodnja, program kot tudi dimenzije proizvodnje prilagojene tržišču, tako domačemu kot inozemskemu, in da se vse proizvodne organizacije prilagajajo potrebam trga.

Poleg tega, da je Iskra eno od največjih podjetij v Jugoslaviji, lahko rečem, da tudi v Srednji Evropi predstavlja pomembno podjetje. Imamo dobre poslovne odnose s partnerji, zlasti v Zahodni Nemčiji, Italiji, v Angliji, v Združenih državah Amerike in tudi z vzhodnimi socialističnimi partnerji. Struktura je približno že vrsto let taka, da tri četrtine našega izvoza plasiramo na zahodna, konvertibilna tržišča, približno četrtino pa na vzhodna ali klirinška področja. Tako strukturo mislimo obdržati tudi v bodoče. Velikega pomena je tudi to, da stremimo za tem, da je naš izvoz večji kot pa uvoz, da v naši poslovni politiki koristimo čim več domačega repromateriala in da v manjši meri, uvažamo in s tem tudi seveda pomagamo pri konsolidaciji ekonomske politike celotne države.

Imamo z vrsto inozemskih partnerjev dolgoročno poslovno sodelovanje, ki se razteza od preprostega komercialnega sodelovanja, pa tudi do kapitalnega vlaganja inozemskih partnerjev. Menim, da je tako povezovanje racionalno, ker s tem dosegamo viso-

Generalni direktor ZP — Vladimir Logar, dipl. oec.

ko stopnjo tehnolgije pri naši proizvodnji, nadalje pa tudi možnost dolgoročnega plasmana naših proizvodov na inozemskih tržiščih.

Prav gotovo je ena od bistvenih zahtev inozemskega trga kvaliteta in cene naših proizvodov. Lahko rečem, da smo v pogledu kvalitete v večini naših proizvodov dosegli zahtevano kvaliteto inozemskih partnerjev, pripominjam pa, da pri nekaterih proizvodih še ne dosegamo zahtevne kvalitete, zato je prav, da v letošnjem letu, ki je proglašeno kot leto kvalitete, vlo-

(Dalje na 2. strani)

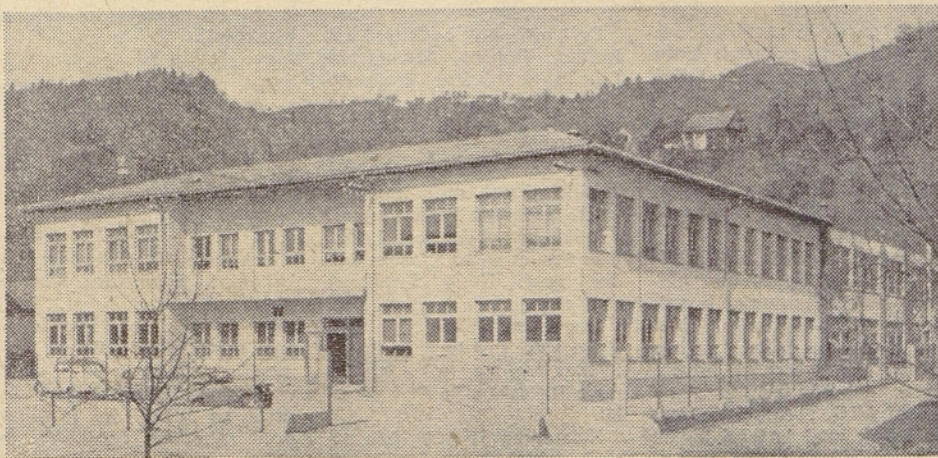
Jubilanti 15 - letnega dela

Albert Burnik
Valentin Buh
Franc Golc
Ivanka Grdadolnik
Zora Grdadolnik
Franc Grom, st.
Breda Kavčič
Mira Kogovšek
Frančiška Končan
Stefan Korenčan
Julijana Kozina
Zorka Kucler
Stefanija Makar
Angelca Mole
Ivanka Nagode
Frančiška Nagode
Jože Slabe
Franc Stanovnik
Ivanka Suhadolc

Janez Suhadolc
Marija Sibav
Janko Sibav
Ana Velkavrh
Marjan Vračko
Ana Zalaznik
Janez Zamejc
Janko Žvokelj
Jožica Jerman
Marija Vehar

Razvijalci, člani kolektiva ZZA, ki 15 let delajo za tovarno v Horjulu

Adi Sušteršič
Emanuel Filipašič
Danilo Mozetič
Tone Polajnar

Tovarna elektronskih instrumentov v Horjulu — letošnja jubilentka

HORJUL 1. julij 1972

Vsem članom delovnih kolektivov organizacij združenega podjetja Iskra še zadnjič ključemo nasvidenje na proslavi v Horjulu

Misli ob dnevu borca

Zopet se pripravljamo na praznovanje dneva borca — 4. julija, ki ga bomo v okviru ZP ISKRA praznovali v soboto, dne 1. julija v Horjulu. Nas, vse bivše partizane in aktiviste veseli, da je današnja velika, združena ISKRA ta naš veliki praznik prevzela tudi kot svoj praznik. Leta minevajo in letos praznujemo že 31-letnico od usodne odločitve jugoslovanskih narodov, da se z orožjem v roki upro nadutemu okupatorju, ki si je podjarmil skoraj vso Evropo in bil na višku svoje moči in slave. V mislih se spominjamo vročih julijskih dni leta 1941, ko so odhajali v partizane in ilegalo prvi naši tovariši. Na naš upor je okupator odgovoril s strašnih terorjem in okrutnostjo. Ob cestah so takrat ležala prestreljena telesa talcev in gorele so slovenske vasi in domačije. Marsikdo je v tistih julijskih dneh 1941. leta dvomil v uspeh upora proti taki veliki sili, kot je bil Tretji Rajh. A kljub temu smo verovali, upali in se borili. Mnogi najboljši so padli, toda upor se je širil in razrašal. Dolga je bila doba

Franc Križnar — predsednik ZP

štirih let, toda končno smo le zmagali. Osvojenemu okupatorju in socialnih neverjetno prizadevnostjo začeli z obnovo porušene domovine in ljudske množice so ustvarjale s svojim delom skoraj neverjetne stvari.

Danes, po tolikih letih smo ustvarili dokaj visok življenjski standard, vsaj za večino ljudskih množic. Žal pa moramo z malo grenkobe ugotavljati, da marsikaj v naši družbi ni tako, kakor smo si zamišljali. Marsikdo v tej družbi živi bolje, kakor bi si s svojim delom zaslužil. Bivši borci se tega seveda dobro zavedamo in marsikdaj tudi kritiziramo. Kljub temu pa smo ponosni, da se naša domovina razvija z nezadržnim tempom v moderno in tehnološko razvito skupnost.

Ob našem velikem prazniku se s hvaležnostjo spominjamo tistih naših tovarišev in tovarišev, ki so svoja življenja vtkali v zgodovino naše domovine. Pozivam vse člane ZB in ostale člane delovnega kolektiva, da s svojo prisotnostjo v Horjulu dne 1. julija, praznujejo Dan borca in manifestirajo solidarnost delovnega kolektiva ZP ISKRA.

VLADIMIR KLAVS, dipl. ing.

Pravzaprav sem že večkrat odgovarjal na vprašanje, kako da je prav v Horjulu zrasla tovarna, ki ima v svojem proizvodnem programu tako zahtevno tehnologijo profesionalne elektronike. Treba je vsaj v mislih pogledati 15 let nazaj, pa bomo našli odgovor na to vprašanje.

V takratnih Elektrozvezah v »Rižarni« na Linhartovi cesti v Ljubljani je deloval strokovno močan oddelek elektronske merilne stroke, ki je bil razdeljen na 5 specializiranih laboratorijev z okrog 60 strokovnjaki in majhno proizvodno skupino. V laboratoriju je bila ustvarjena vrsta novih aparatov za različne namene, ki bi jih bilo treba proizvajati. Tedaj pa nismo imeli niti prostora niti potrebne opreme. Vsa naša prizadevanja, da bi v Ljubljani dobili ustrezne proizvodne možnosti, so bila zaman. V Horjulu pa je nekaj let pred tem zrasla stavba, ki je bila na pol dograjena in v takšnem stanju ostala prazna. Načrt, da bi v njej

organizirali pletilstvo ni uspel. Lastnik stavbe, takratni ljubljanski okraj nam je zgradbo dal na razpolago, če smo pripravljeni v njej organizirati proizvodnjo. Hkrati s stavbo smo dobili tudi najnujnejše kredite, da smo jo lahko zgradili do konca in vsaj za silo opremili. Tako torej je nastal najprej obrat Elektronika, ki se je čez leta razvil v samostojno tovarno elektronskih instrumentov.

To dandanes zveni povsem logično in preprosto, takrat, pred 15 leti, pa je bilo sicer tudi logično, vendar pa ni šlo vse tako lahko. Predvsem smo še pred odločitvijo, da gremo v Horjul, morali rešiti vprašanje prevoza okrog 60 strokovnjakov iz Ljubljane v Horjul in nazaj. Že takrat je bilo treba vse te tovariše nagovoriti in navdušiti, da so se končno vsi prostovoljno odločili za preselitev v Horjul. To niti ni bila hvaležna in lahka naloga. Nekateri so pač menili, da je preselitev daleč iz Ljubljane nesmiselna. Pri vsaki najmanjši motnji, bodisi v transportu na delo ali z dela, ali kakršne koli druge pomanjkljivosti, smo pobudniki proizvodnje v Horjulu brž občutili vso težo očitkov teh nekaterikov. Le moj takratni namestnik Zoran Michler, dipl. ing. ve, kako sva vse momente selitve pretehtavala, preden sva se dokončno odločila za to tvegano akcijo. No, ker nisva bila samo midva entuziasta, pač pa še kopica drugih, je akcija v polni meri uspela.

S pomočjo požrtvovalnih domačinov smo tovarno hitro napolnili, da je celo kmalu postala pretresna in že po dobrih treh letih je sledila rekonstrukcija. Tovarni-

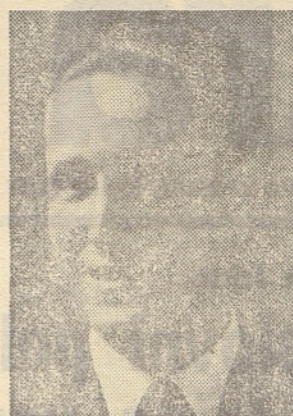
ške prostore je bilo treba podvojiti in jih opremiti z dodatno opremo za manjka-joče tehnološke postopke.

S tem pa seveda ni bil ključen razvoj tovarne, nasprotno, s tem je bila ustvarjena šele prava osnova za njen naslednji vzpon in rast. Hkrati z razvojem tovarne pa je rasel tudi nov, ustvarjen delovni kolektiv in z njim celotna horjulska dolina. Vzgojil se je nov rod strokovnjakov, ki danes živi in dela v tovarni.

Današnja 15-letnica je tako pregled razvoja tovarne, delovnega kolektiva v njej in vse horjulske doline. Tisti, ki so Horjul poznali od prej, naj presodijo, ali so rezultati ustrezni in, ali je bila akcija pravilno zastavljena.

Če gre horjulskemu kolektivu odlična ocena, kar kaže tudi; odločitev Iskre, da s svojim praznikom in praznikom borcev poveže tudi počastitev 15-letnice obstoja Elektronike, bi hotel tak rezultat pojasniti še z naslednjim: vsa leta, kar sem vodil proizvodnjo v Horjulu, sem bodisi sam, ali skupno s psihologom republiškega sekretariata za delo testiral slet, herna zaposlenega. Večletni rezultati testov (testiranih je bilo nad 500) so kazali nadpovprečno raven. Za to takrat nismo imeli prave razlage, dosegli pa smo dobre rezultate z novo zaposlenimi.

Bili bi pa seveda krivični, če ne bi priznali bistvenih zaslug tudi vsem tistim, ki so dolga leta »rajžali« na delo v Horjul. Predvsem pa velja vse priznanje in iskrena čestitka vsem tistim, ki so zdržali vseh 15 let in so še danes zvesti tovarni Elektronika v Horjulu.

ZORAN MICHLER, dipl. ing.

Zarodek proizvodnje v Horjulu sega pravzaprav še v obdobje 1950—1951, ko se je v IEV formiral laboratorij za elektronske merilne instrumente, z nalogo razvijati in izdelati kontrolni instrumentarij za tovarno Telekomunikacije na Pržanu ter za proizvodne obrate IEV. Ob prvih dosežkih tega laboratorija in splošnem pomanjkanju tovrstne opreme v državi, se je brž izvedelo, kaj smo tu ustvarili in začelo se je objavljati vedno več interesentov za te izdelke iz vseh področij.

Začetek je bil res vsestranski skromen. Tu smo začeli delati predvsem mladi, še študentje, pod mentorstvom dipl. ing. Slavojca Jenka. Tudi naša oprema je bila nadvse primitivna. Laboratorijsko mizo sta sestavljali dve navadni mizarski kozi in čez njiju panel plošča. Imeli smo skopo izbiro preprostega orodja, tesne delovne prostore in še vrsto drugih težav. Delali pa smo predvsem iz materiala, ki ga je tu pustila vojna.

Vsa naša tedanja prizadevanja so rodila ob skromnih možnostih in ob minimalnih izkušnjah, dokaj zadovoljive rezultate in le-ti so nas vzpodbujali naprej. V pičlih šestih letih je naš razvoj že dosegel takšno raven, da je bilo mogoče v Horjulu začeti s proizvodnjo.

Tudi v Horjulu so bili začetki zelo skromni, vendarle tedaj smo imeli že nekaj izkušenj, izboljšano opremo za tedaj zadostne delovne prostore, posvetili pa smo vso pozornost pridobivanju novih strokovnih sodelavcev, ogromno naporov pa smo žrtvovali za strokovno usposabljanje kadra, zlasti domačinov, iz katerih je bilo čim prej treba formirati sposoben delovni kolektiv. To smo uspevali ob nesebičnem prizadevanju vseh, s številnimi strokovnimi tečaji, ki smo jih sami prirejali in vodili in lahko rečem, da so obrodili zaželene sadove, saj si je delovni kolektiv v sorazmerno kratkem času pridobil potrebne izkušnje, na osnovi katerih, je nato rasla naša proizvodnja.

Rezultati, ki smo jih dosegli, so vse bolj razbijali mnenja nekaterih, ki so tovrstni proizvodnji v Horjulu obetali le nekaj mesečno življenjsko dobo in nato nesla-ven konec.

Sele danes, po tolikih letih lahko prav dojamemo, kaj pomeni pošten in iskren odnos med sodelavci, kaj pomeni skupen in jasen cilj in nenehno skupinsko delo. Bili smo veliki entuziasti, toda na realnih tleh in prežeti z eno samo željo — da bi začeto delo napredovalo in prinašalo rezultate, ki smo jih v začetku morda le rahlo slutili. In spričo tega vsega se je

OB 30-LETNICI DOLOMITSKEGA ODREDA

Na ključu

(Odlomek iz romana »Dolomiti se krušijo«)

V Horjulu se je oglasil zvon, v vetru so se slišali njegovi brneči glasovi zdaj tiše, zdaj glasneje. »Poldne je,« se je porodilo komisariju Alešu v mislih. In ko se je ozrl v dolino, še to: »Zdaj bodo šli ljudje jest.« Ob tej misli se je spomnil, da so tudi oni lačni. »Bog ve, če je kuhar skuhal kosilo? In zopet sem pokobil naročiti, naj bolj zabeli.«

Tedaj mu je uho ujelo pisk signalne piščalke. Napel je oči in ušesa. Nič. Le siva debela bukev je razločil, gole veje in rjavo, razmočeno listje na tleh.

Pomaknil se je k robu ploščatega temena. Zagledal je

Boiteta, Pagata, Toneta in Frenka. Prvi trije so bili negibno prilepljeni k debeli bukvi, komaj jih je razločil. Frenk pa se je premikal. Ležal je z glavo navzdol. Alešu se je zdelo, da že meri. Tedaj je zagledal, da se niže na pobočju nekaj giblje, počasi, kakor da se med drevjem pasejo krave. Napel je oči in zagledal čelade. Te zoprne čelade. Nagonsko se je pomaknil za drevo.

Spodaj je nekdo začel kričati s cvilečim, visokim glasom. Aleš ni razumel besed, ker so bile italijanske. Videl pa je, da so čeladarji za hip obstali, nato pa začeli hitreje riniti naprej, nazadnje so skoraj tekli. Frenk je še vedno čakal; zdaj je ležal kakor mrtev. »Moral bi že vžgati,

preblizu jih ne sme pustiti,« se je Aleš v mislih pogovarjal sam s sabo. Zbal se je za Frenka, Pagata, Bolteta in Toneta. Prvi sovražniki so se jim že nevarno približali. Za temi pa so hiteli novi. Alešu se je zdelo, kakor da se je roj kobilic pognal po pobočju.

Prvi niso bili oddaljeni od Pagata, Bolteta, Toneta in Franka več kakor deset do dvajset metrov.

Tedaj je zapela Frenkova strojnica.

Aleš je videl, kako je roj kobilic obstal, nato pa se z veliko hitrostjo zagnal nazaj. Spodaj je nekdo spet kričal z enako cvilečim glasom kakor prej. Toda Frenkova strojnica je bila še glasnejša. Vmes so se slišale Pagatova, Boltetova, Tonetova in druge puške. Celotni tanki glas Bogdanove italijanke je Aleš razločil.

Nenadoma je zaregljalo od vseh strani, z leve, z desne,

s srede... Nad sto in sto krogelj je zasikalo v zraku. Aleš je postal ves trd. Prilepil se je k bližnjemu drevesu, a se mu je zdelo, da se ne bi smel. Strojnice in puške so preveč drdrale. Bal se je, da fantje ne bi zdržali na položajih, če ga ne bi videli, da je tu. Morda bi jih zagrabil poplah in bi zbežali.

Krogla se je zadrila v sosednje drevo, drobec skorje mu je udaril v obraz, naslednji trenutek pa sta ga poškropila pesek in prst, strojnični snop je ril v zemljo tik pred njim.

»Skrj se, vidijo te!«

Nekdo je zakričal nad njim kakor nad paglavcem. Aleš je planil za debel hrast. Sele nato je pogledal, kdo kriči nad njim. Bil je Grom, komandir prve čete. Ni se skril v strelni jarek, temveč je ostal na vrhu, da je imel pred sabo vso četo. »To je dobro, da je tako napravil,«

je šlo Alešu skozi možgane. Nasmehnil se mu je, kakor da ga je hotel opogumiti. To da sam je bil še bolj potreben vzpodbudnega nasmeha. Čutil je, da mu drhti vse telo.

Tedaj se je spomnil Gromovih besed.

»Zakaj pa se ti ne skriješ?« je zavpil. »Ubito te bo.«

»Eh, vsaka krogla ne zade ne,« je odgovoril Grom mirno in zamahnil z roko, kakor da se otepa nadležnih muh.

Naslednji trenutek se je sklonil, se prijel za gleženj.

»Ali si ranjen?« je zaskrbelo Aleša.

»Samo v nogo.«

Nekaj sekund se je držal za nogo, nato pa je začel lezti skupaj kakor vreča, iz katere se usipa pšenica.

Aleš je planil k njemu. Opazil je, da mu je gleženj ves krvav, prav tako tudi dlan, s katero je še vedno tiščal rano.

HORJULU GOVORILJO

STANISLAV PAVLIN

V najbolj kritičnem obdobju tovarne elektronskih instrumentov v Horjulu je bila s strani ZP Iskra v tovarni uvedena časna uprava. Za predsednika tričlanskega odbora časne uprave je bil imenovan Stanislav Pavlin, ki je družno z ostalimi članoma odbora, družbeno-političnim aktivom in kolektivom napel vse sile za sanacijo tovarne. Delo je terjalo dovolj naporov, prizadevanj in iznajdljivosti, vendar sanacija je uspela in tovarna se je spet začela uspešno razvijati.

V naši poslovni...

(Nadaljevanje s 1. str.)

Zimo vse napore, da bomo dosegli čim višjo stopnjo kvalitete naše proizvodnje, kajti le solidno blago bomo lahko plasirali na domačih in inozemskih tržiščih. Zaradi tega bo potrebno v vseh naših organizacijah skupno z našimi zadevnimi komisijami zaostri in uvesti nadzor nad kvaliteto naših proizvodov.

V naših službah in organizacijah teko intenzivne priprave za izdelavo srednjeročnega plana razvoja našega podjetja, pri čemer tudi izhajamo iz ocene možnosti tržnega plasmata naših proizvodov na domačem kot tudi na inozemskem trgu. Čeprav bo v našem poslovanju verjetno vrsta problemov, sem tudi optimist, da bo naša branža in s tem seveda tudi Iskra, morala imeti znatno večjo stopnjo rasti letne proizvodnje, kot jo bo imelo celotno gospodarstvo Jugoslavije ali pa tudi Slovenije. Elektronika, kot je poznano, je ena najprogljivnejših industrijskih vej, ker ima izreden pomen ne samo na razvoj same branže, ampak tudi izreden pomen na razvoj gospodarstva in celotne družbe. Prav tako menim, da mora biti prisotna pri naših ocenah za prihodnje obdobje tudi

zunanje-trgovinska komponenta in računam, da bi se moral izvoz v prihodnjih 4, 5 letih približati približno 100 milij. \$, s približno strukturo tri četrtine na konvertibilno področje in ena četrtina na kliniško področje, istočasno računam tudi z nadaljnjim zaposlovanjem delovne sile, kar smatram, da je tudi v interesu našega gospodarstva, da s tem zavremo izredno močno odhajanje naših ljudi v inozemstvo. Seveda za te naše cilje bodo potrebna določena sredstva, mi računamo, da bi velik del te naše ekspanzije lahko financirali iz naše lastne akumulacije in to, da vlagamo v investicije, osnovna sredstva in vsekakor seveda tudi določen del za obratna sredstva, vzporedno pa tudi da najamemo sredstva izven Iskre bodisi v inozemskih ali domačih bančnih hišah, da bomo lahko ustvarili materialno bazo take ekspanzije.

Ob dnevu borca in dnevu Iskre čestitam vsem našim delovnim ljudem in želim, da bi tako, kot so prav partizanski borci pred desetletji žrtvovali svoje sile za razvoj naše branže, tudi delavci Iskre še naprej zavestno prispevali svoj delež k realizaciji načrtov, ki jih imamo za bodočnost ZP Iskra.

že pčila tri leta po začetku proizvodnje v Horjulu pokazala nujna potreba po rekonstrukciji tovarne, t. j. po dograditvi in izpopolnitvi njene opreme, kar je pogojevalo nadaljnjo rast proizvodnje. In če ob zaključku znova ugotovimo, kaj vse je pred leti bilo mogoče ustvariti dejansko iz nič, ob neizčrpnih volji, tesnem sodelovanju in iskrenih medsebojnih odnosih, podrejenih skupnemu cilju — za kar je najlepši dokaz današnja tovarna v Horjulu, se človek zamisli ob dejstvu, da nam je danes, včasih veliko manj pereč problem, ob bistveno boljših materialnih in drugih pogojih, zelo težko, ali celo nemogoče rešiti.

Tudi danes, po tolikih letih bi nam še kako koristilo malo več entuziazma, vztrajnosti in iskrenega medsebojnega sodelovanja, pa bi nam bilo zagotovo lažje.

ALBERT BURNIK

V petnajstih letih se v tovarni, kakršna je iz obrata v l. 1957 nastala v Horjulu, zgodi toliko, da se človek

komajda odloči, o čem spregovoriti. Pa vendar — kot trdno zrasel s kolektivom, od vsega začetka do danes, z zadovoljstvom in ponosom, gledam na našo skupno zgodovino in razvoj naše tovarne. Proizvodnja, kakršna je stekla v začetku razumljivo — ni obetala tako hitrega razvoja in rasti, zato menim, da je rekonstrukcija v letih 1960—1962 bila izredno koristna. Tedaj smo pridobili dovolj novih delovnih prostorov, sodobnejšo opremo, pridobili še več sodelavcev, kar pa je še najbolj pomembno — iz malone obrtniške proizvodnje v začetnem obdobju, smo lahko prešli na pravo industrijsko, ki je zagotavljala večjo proizvodnjo, boljšo kakovost izdelkov.

Drugo, na kar ob današnjem prazniku tovarne pomislim z največjim zadovoljstvom je to, da se je v teh letih v horjulski tovarni izoblikoval delovni kolektiv, zrel in odločen iti po poti nenehne rasti tovarne, zanesljiv in prizadeven, sposoben lotiti se tudi najtežjih nalog. In to najbolj dokazujejo poslovni rezultati, iz katerih je razvidno, da je iz leta v leto naša proizvodnja rasla hitreje od števila zaposlenih. To pa dokazuje, da je hitro narasčala tudi produktivnost dela, kar je nedvomno tudi ugoden pokazatelj kakovosti samega delovnega kolektiva.

Vsekakor pa mi teh petnajst let kaže, kako ugodno je vplivala na razvoj in raven tukajšnjega življa naša tovarna. Po letu 1957, ko je v Horjulu stekla proizvodnja, se je začela temeljita preobrazba celotne horjulске doline in danes praktično ni več sledu o nekdanji neraz-

vitosti. Življenjska raven se je na splošno močno povišala, čeprav morda osebni dohodki zaposlenih v naši tovarni še niso takšni, kakršni bi morali biti spričo takšne rasti proizvodnje in ostalih rezultatov našega poslovanja. Torej — tudi na področju preobrazbe Horjula in okolice, je tovarna dala svoj viden delež, kar vse dokazuje koristne posledice odločitve pred 15 leti, da naj v Horjulu steče elektronska proizvodnja.

In končno še dvoje — oločilni za našo tovarno so bili v poslednjem obdobju posegi v sam proizvodni program tovarne. Danes teče proizvodnja tržno zanimivih izdelkov, s katerimi se vedno bolj uveljavljamo tudi v izvozu, pomembna pridobitev za tovarno pa je nedvomno tudi intenzivna avtomatska obdelava podatkov, kateri zadnja leta posvečamo vse skrb. Prvi koristni rezultati avtomatske obdelave so že tu, ko pa bo osvojen celoten kompleks, bo tem lažje na osnovi realnih ugotovitev (ne več na osnovi največkrat zmotnih ocen) krojiti nadaljnjo rast tovarne.

Dosedanji, petnajstletni rezultati in nadaljnja perspektiva tovarne pa tudi nam »uvoženim« članom horjulskega kolektiva vlivajo zaupanje in voljo, da se vsak dan, mesec za mesecem in leto za letom vozimo na delo v Horjul, s katerim smo se, kot kaže, pred petnajstimi leti zares neločljivo zvezali.

Take misli in osebne občutke prispevam k našemu letošnjemu jubileju, z željo, da bi naši dosedanji rezultati bili najtrdnjša podlaga za nova, plodna leta tovarne »Elektronika« v Horjulu!

Ni vedel, kaj naj stori. Bolničark ni bilo v bližini. Z očmi je preletel bližnje položaje. Najbliže mu je bil Bogdan. »Bogdan, Bogdan!« je poklical in Bogdan je že tekel, ne da bi mu Aleš razložil kaj in kako. Že čez dobri dve minuti se je vrnil z bolničarko Marijo. Ko je prerezala prestreljene ovojke in hlače, se je razlila po tleh luža krvi. Grom je omahnil kakor posekan štor.

»V žilo ga je zadelo,« je rekla Marija.

»V žilo,« je zastokalo Alešu v srcu. Prva smrt ga je močno presunila.

Strojnice so utihnile, toda le za nekaj kratkih minut. Nato je zopet zaropotalo od vseh strani. Hkrati pa je v zraku zafrfotalo, kakor da je velika ujeta udarila s svojimi krili. Aleš je bil preveč pod vtisom Gromove smrti, da bi prisluhnil temu frfovanju. Nenadoma pa je kakih dvajset metrov za njim

treščilo, kakor da se je preklalo ozračje. »Mina,« ga je spreletelo. Nagonski se je vrgel na tla in šele na tleh se je zavedel, da je to naredil prepozno, zakaj drobci so se bili razpršili, ko je treščilo. Postalo ga je sram pred samim seboj.

Dvignil se je in se ozrl okrog sebe, če je kdo opazil njegov strah. Tedaj je v zraku znova zafrfotalo. Ni se več vrgel na tla, temveč se je stisnil k deblu bližnje bukve. Erfotanje se je vleklo v neskončnost. Ves čas pa se mu je zdelo, da frfota nad njim, da se mu smrtonosna ptica spušča na glavo, da ga bo zdaj zdaj zadelo.

Zopet je treščilo, da mu je vzelo sluh. Toda sedaj je po eksploziji napetost v njem popustila. Oddahnil se je. »Ni me zadelo,« mu je šlo olajšujoče skozi možgane. Nato mu je tesnoba znova legla v dušo. Kako je z dru-

gimi? Ozrl se je okrog, nič posebnega ni opazil.

In zopet je zafrfotalo v zraku. Ko je treščilo, je najprej olajšujoče zadihal, ker je ponovno ušel smrti, šele nato ga je zaskrbelo za druge.

Ozrl se je po položajih, kjer so bili Tone, Bolte, Pagat in Frenk. Tisti položaji so ga zmeraj najbolj skrbeli. Tam je sovražnik najbolj napadal in če bi prodril, se ne bi mogli več braniti. Frenk je ležal za mitraljezom kakor prej. Vedel je, da je sedaj tisti mitraljez ves njegov svet, da ne bo popustil, če bi ostal sam na položaju. Samo čez njegovo truplo bi mogel sovražnik priti na vrh.

Po pobočju se je zagnal nov val. Trah tah tah... je zahojnala Frenkova strojnica. Kakih štirideset metrov stran pa se Mihova. Sovražnik se ni koj ustavil, toda hitrost naleta je pojemale, se razbila, kakor da je zadela

na kamnit zid, in že je vse drvelo nazaj. Čez čas pa se je nov val zagnal proti vrhu.

»Se ena strojnica bi bila potrebna,« je pomislil Aleš. »Samo z dvema ne bomo mogli dolgo odbijati napade. Preveč je teh hudičev.«

V zraku je zafrfotalo. Alešu je zastala kri. Ko je treščilo, je najprej zopet olajšujoče zadihal, nato pa ga je stisnilo zaradi tovarišev. V očeh mu je bil ljikaj prsti, ki se je bil dvignil z mesta, kjer je bil Miha s svojo strojnico.

Nekdo je nekaj kričal in koj nato je Aleš zagledal bolničarko Marijo in Pepco, ki sta zdrveli proti Mihi.

Aleša je zbolelo pri srcu. Toda že naslednji trenutek mu je bolečino zamorila skrb. Po pobočju se je zagnal nov val, ki se je nenadoma preusmeril na desno, kakor voda, ki je nekje predrla jez. Samo Mihova strojnica bi

mogla ustaviti njihov nalet. Toda dravila je samo Frenkova, Mihova je bila nema.

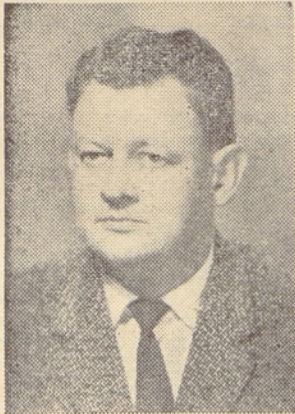
Aleš je planin navzdol. Tiste sekunde ni mislil na Miho niti na njegovega pomočnika, čeprav sta mu v očeh lebdela Marija in Pepca, ki sta se sklanjali nad trupli, in bele obveze, ki jih je Pepca potegnila iz torbe. Misli je le na strojnico. Ali je tudi to uničilo?

Strojnica je ostala nepoškodovana. Zraven je ležal poln okvir, ki ga je malo prej napolnil Mihov pomočnik. Aleš je hitro potegnil praznega iz strojnice in porinil polnega noter. Hkrati pa ga je skrbelo, če bo znal ravnati s strojnico, kakaj s takim orožjem še ni streljal. Trah tah tah... Val je obstal, se preobrnil, zdrvel nazaj. Takrat se mu je regljanje strojnice slišalo kakor najlepša pesem.

K. Grabeljšek

Povečati izvoz – življenska nujnost tovarne

Sedanjemu direktorju tovarne elektronskih instrumentov, nemu izmed tvorcev proizvodnje v Horjulu, Radovanu Vrablu, dipl. ing. ni bilo težko odgovoriti na pet naših vprašanj o tovarni danes, saj je njegovih zadnjih petnajst let vztrajnega dela najtesneje povezanih s tovarno v Horjulu, katere direktor je že četrto leto.

Direktor Elektronike — R. Vrabl, dipl. ing.

Neločljivo ste povezani z nastankom in dosedanjim razvojem horjuljske tovarne. Kako gledate na njeno prehojeno pot?

Menim, da je petnajst let tovarne v Horjulu zelo uspešnih, morda celo precej bolj, kot si je tedaj obetal kdor koli izmed njenih začetnikov. Nekaj momentov je, ki jih pri tem ne bi rad pozabil. Če nam je prav v začetku bilo pomembno le to, da smo v Horjulu uspeli izdelati kar koli, kar so kupci dobesedno razgrabili, je danes treba z veseljem ugotoviti, da nas je dovolj hitro minilo to samozadovoljstvo in, da smo se kmalu lotili izpopolnjevanja tehnologije, izbire najustrežnejših izdelkov, da je bila nenehno prisotna skrb za povečevanje produktivnosti. Spoznanje, da postajamo za domači trg preveliki, nas vedno močneje sili v osvajanje tujih tržišč, kjer s solidno kakovostjo in konkurenčnostjo kljub inozemski

konkurenci lahko uspemo. S pomočjo sodobne avtomatske obdelave podatkov budno spremljamo tudi proizvodne stroške, v čemer je med večeraj in danes že velikanska razlika, najpomembnejše pa je to, da postajamo vse bolj sposobni za hitro reagiranje na zahteve trga, včasih tako hitro se menjajoče, da jim lahko sledi samo tisti, ki se jim zna prilagoditi izredno hitro. Upoštevajoč vse to, je delovni kolektiv na svojo petnajstletno razvojno pot lahko ponosen.

V sedanjosti nedvomno tudi horjulski tovarni niso prihranjeni težave zaradi splošnih tokov v našem gospodarstvu. Kako ocenjujete letošnje poslovno dogajanje v tovarni?

Letošnji načrt naše tovarne je približno za 13% višji od lanske realizacije in zastavili smo izpolnjevanje v začetku dobro. V prvih petih mesecih je delo teklo dokaj uspešno, material je dotekal redno in mesečne obveznosti smo lepo izpolnjevali, toda nekako z majem so se tudi v naši tovarni začele kazati posledice nelikvidnosti, saj neredni dotok plačil na Iskra Commerce povzroča zakasnitve pri dobavi potrebnega reprodukcijskega materiala. Ze v juniju bo to vplivalo na proizvodni rezultat, še hujši pa bo seveda vpliv v naslednjih mesecih. Če bo kakor koli uspelo te težave prebroditi čim prej, tedaj nimamo prevelikih skrbi, da planirane proizvodnje do konca leta ne bi v celoti izpolnili, sicer pa bo vsak nadaljnji mesec teže zamujeno nadoknaditi.

Z doseženim človek nikoli ne sme biti povsem zadovoljen, zato prosim, povejte, kakšna naj bi bila nadaljnja življenska pot Elektronike v Horjulu?

Zmogljivosti naše tovarne postajajo za domače tržišče prevelike, zato je življenska nujnost tovarne, da se še bolj kot doslej vključi v izvoz na tuja tržišča. Prevladati mora miselnost, da se je vse bolj treba podrežati tržnim zahtevam in, da moramo doseči čim večjo prilagodljivost v pogledu asortimenta naših izdelkov, ker le tako lahko računamo, da bo vodila pot tovarne navzgor tudi v naslednjih letih. Doseči moramo solidne temelje za varnost tovarne, da ne bo podvržena prevelikim pretresom ob tokovih v jugoslovanskem in svetovnem gospodarstvu, kamor si vse bolj utira svojo nadaljnjo pot. Takšni cilji nas bodo morali voditi v prihodnosti.

Navadno so prav razni jubileji priložnost, ob kateri se porodijo različne želje. Kakšna je vaša želja delovnemu kolektivu ob 15-letnici plodnih delovnih rezultatov?

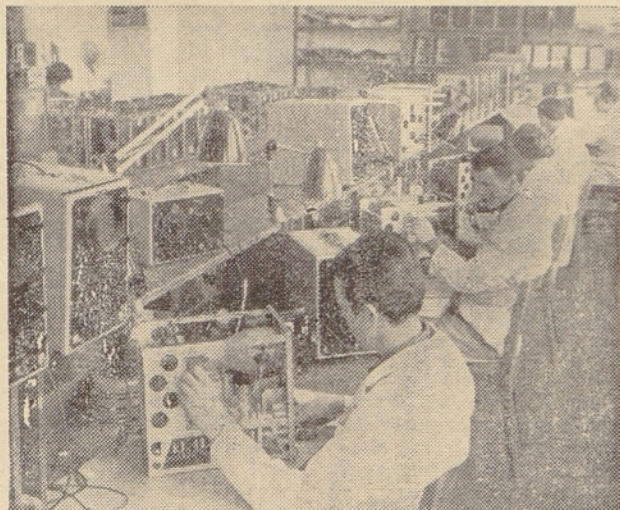
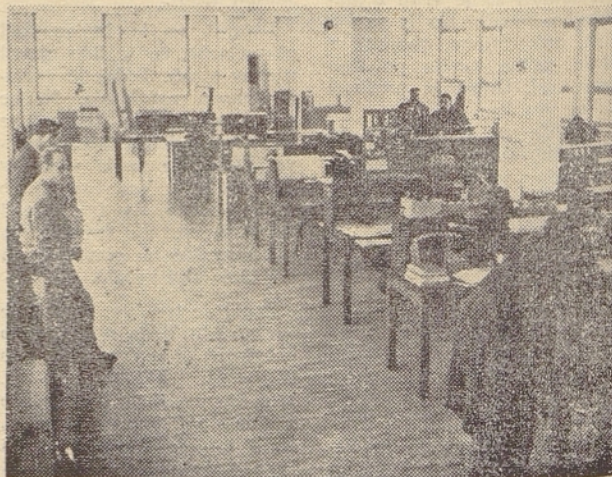
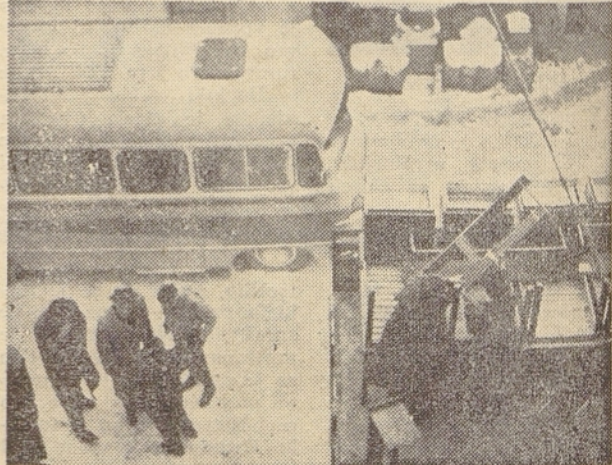
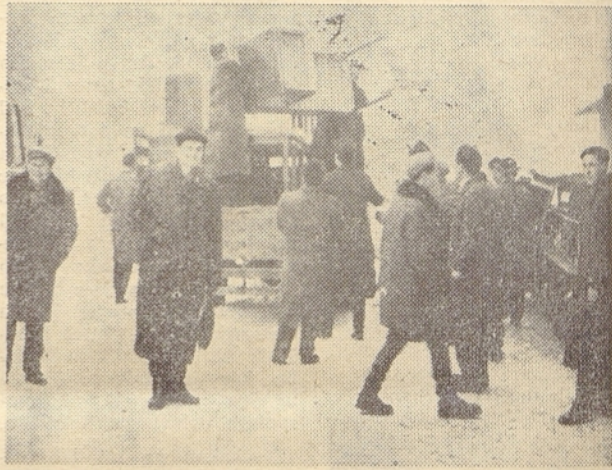
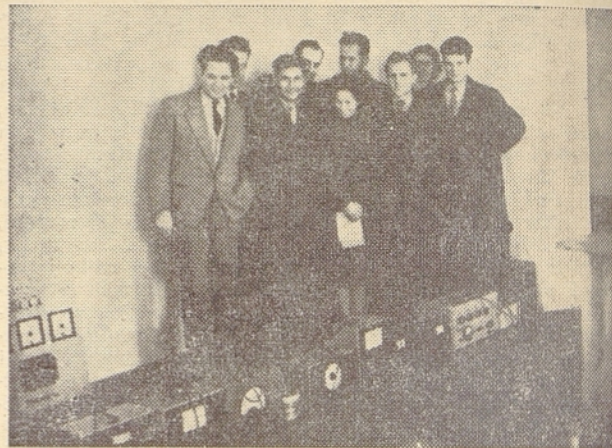
Našemu delovnemu kolektivu, ki je v dosedanjem delu pokazal dovolj delavnosti in vztrajnosti, preprosto želim, da bi ostal še naprej takšen, ker nas predvsem to lahko vodi naprej, v lepšo prihodnost. Želim, da bi bili naši nadaljnji uspehi vsaj takšni, kot so bili doslej in, da se nikoli več ne bi ponovilo obdobje krize, kakršna je bila pred leti.

Vsako leto skušamo kar najlepše praznovati dan Iskre. Ali menite, da ta naša praznovanja dosegajo svoj namen, ali in kako, po vašem, bi jih morali še izpopolniti?

Nedvomno naša vsakoletna praznovanja dneva Iskre svoj namen dosegajo, saj so najlepša priložnost za medsebojno spoznavanje kolektivov, ki delajo daleč vsaksebi, a vendar za skupne interese Iskre. Kljub temu pa menim, da ta praznovanja le niso čisto takšna, kot bi morala biti. Mislim, da se po končanem uradnem delu proslave, udeleženci vse preveč razkropijo in zabavni del praznovanja izzveni kot praznovanje tisočerihih posameznikov. Nismo še našli nekega načina za kolektivno zabavo, kar bi našim praznovanjem dalo še boljše vsebino in popolnost in prepričan sem v to, da bi bodoči organizatorji naših proslav dneva Iskre lahko na tem področju našli precej takšnega, kar bi proslavo popétrilo in pripomoglo do zares množičnega, kolektivnega praznovanja teh naših vsakoletnih praznikov. C—

Fotokronika preteklih dni

Iz prvih dni proizvodnje v Horjulu se je ohranilo le malo dokumentov. Spodnje štiri fotografije vsaj bežno lahko prikazuje čas ob selitvi iz Ljubljane v Horjul. Od zgoraj: za slovo od nekdanjih prostorov še spominski posnetek — tako, vsa skromnost je že naložena — posvet, kako razporediti vse, kar smo pripeljali v Horjul — sprva se je bilo težko privaditi na tedaj razkošno velike prostore

Pogled v umerjevalnico osciloskopov

Petnajst let nezadržne rasti

Iskra — tovarna elektronskih instrumentov v Horjulu je ena izmed tistih šestih delovnih organizacij današnjega združenega podjetja Iskra Kranj, ki se je razvila iz nekdanjega Inštituta za elektrozeve, oz. pozneje Industrije za elektrozeve. Iz skromnega, laboratorijskega zametka, ob peščici mladih strokovnjakov, prežetih z neustavljivo ustvarjalnostjo, resničnih entuziastov se je razvila skoraj iz nič, prebolela na videz nepremostljive začetne težave, rasla in preraščala mnoge razvojne faze in se v petnajstih letih izoblikovala v trdno tovarno z ustreznim, tržno utemeljenim proizvodnim programom in z delovnim kolektivom, nekaj nad 300 zaposlenimi, zvečine mladimi delavci, ki so v preteklem poslovnem letu ustvarili proizvodnjo v vrednosti že 27,7 milijonov dinarjev.

Koncem leta 1949 je v Inštitutu za elektrozeve, poznejši Industriji za elektrozeve v Ljubljani, nastal laboratorij za merilne instrumente. Njegove začetne naloge so zajemale izdelavo različnih, specialnih instrumentov, tako za potrebe same Industrije za elektrozeve, kakor tudi za potrebe drugih. V tistem obdobju namreč domačih izdelkov s področja elektronike še ni bilo, prav tako pa je bil praktično skoraj nemogoč nakup v inozemstvu.

Skupina predanih mladih strokovnjakov se je odločno lotila razvoja prepotrebnih aparatov, hkrati pa je sama opravljala tudi vsa mehanska, električna in montažna dela, seveda tedaj vse še v majhnih serijah in ob skromnih proizvodnih izkušnjah. Pa vendar v to obdobje sodijo nekatere aparature, ki so tedaj pomenile solidne temelje za poznejšo serijsko proizvodnjo. Nedvomno je bilo to zahtevno, pionirsko delo, ki pa je rodilo več kot pričakovane rezultate, prav zaradi nezadržane volje in ustvarjalne vneme teh mladih strokovnjakov.

Že prvi rezultati in uspehi laboratorija so sprožili nove in nove potrebe, vzporedno pa je rasla tudi zahteva po specializaciji. To dvoje je

pripomoglo, da so laboratoriju dodelili nove delovne prostore, dobil je še nekaj obetajočih sodelavcev, gorečih v svojih ustvarjalnih težnjah, izoblikovala pa se je hkrati tudi nova notranja organizacija. Zdaj so bile razen razvojnega laboratorija tu že kleparska in mehanična delavnica ter montaža aparatov. Nenehno rastoče potrebe in dotedanji delovni rezultati, doseženi za takšno stroko v sorazmerno kratkem obdobju, so narekovali organizacijo samostojnega obrata, ki naj bi nadaljeval in še razširil začetno delo dotedanje laboratorija. V tem času so za to že bili dani vsi pogoji, čeravno tak korak ni bil brez težav. Toda prehojena pot in dosežki, ki jih je prineslo dotedanje požrtvovalno in neutrudljivo delo, so vplivali zaupanje in pospešili odločitev.

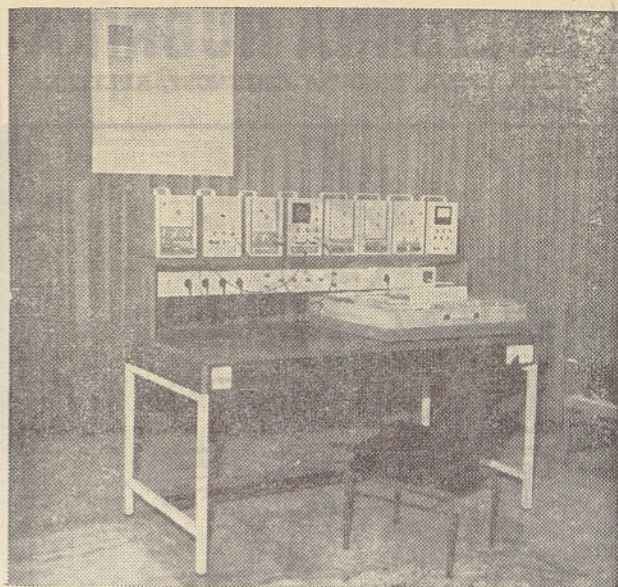
Tako se je konec novembra leta 1957 v Horjulu rodil obrat Industrije za elektrozeve, ki je dobil naziv »Elektronika«, čigar naloga je bila proizvodnja dotlej osvojenih aparatov in pomožnih izdelkov, uporabnih na področju radiotehnike, medicinske elektronike, industrijske tehnike in elektronike ter elementov za avtomatizacijo, kakor tudi nuklearne tehnike.

Odločitev za organizacijo obrata v Horjulu je padla iz dveh razlogov — tu je bil na razpolago tovarniški objekt, sicer še ne dodelan in ga je bilo najprej treba ustrezno urediti, samo horjulsko področje pa je imelo glede na industrijsko nerazvitost dovolj razpoložljive delovne sile, ki jo je bilo mogoče uspešno usposobiti za poznejšo obsežnejšo proizvodnjo. In spričo takratnega proizvodnega programa in rastočih potreb na številnih področjih je obrat v Horjulu tudi imel realno in široko perspektivo za svoj nadaljnji razvoj.

V prvem letu delovanja, torej 1. 1957 je v obratu »Elektronika« bilo 30 delavcev v razvoju in 84 v proizvodnji, dosegli pa so proizvodnjo v vrednosti 128 milijonov takratnih dinarjev. Že v tem letu je kolektiv izdelal 675 merilnih aparatov, 638 regulacijskih transformatorjev, 206 laboratorijskih potenciometrov, 3.235 preklopnikov, 59.431 žičnih uporov in še vrste drugih izdelkov. Pomembno pri tem je, da so bili ti izdelki dobre kakovosti, povsem enakovredni inozemskim, v nekaterih primerih pa celo še boljši. Prav to je omogočilo dober plasman na tržišču, hkrati pa še povečalo povpraševanje in razširilo krog kupcev, ki so potrebovali takšne izdelke horjulskega obrata.

Rast vrednosti proizvodnje in naraščanje števila zaposlenih prikazujemo posebej, zato tu ne bi navajali posamičnih letnih dosežkov. Najtežja naloga obrata v Horjulu v tem obdobju je bila nedvomno prevzgoja oz. usposabljanje novih sodelavcev iz Horjula in njegove okolice. Naraščajoč obseg proizvodnje asortimenta aparatov in ostalih izdelkov — vse to je namreč terjalo zaposlovanje novih sodelavcev, le-te pa je bilo za to delo najprej treba temeljito usposobiti, saj glede na področje, s katerega so izvirali, niso imeli industrijske tradicije. In prizadevanja v tem niso bila zaman, saj delovni kolektiv, ki je v letih delovanja obrata in pozneje samostojne tovarne v Horjulu pridobil bogate izkušnje, danes predstavlja zanesljivo podlago za nadaljnji razvoj in rast tovarne elektronskih instrumentov.

Spričo tako naglega razvoja proizvodnje v Horjulu, so v prvem letu celo preveliki delovni prostori kaj hitro postali pretesni in pokazala se je potreba po rekonstrukciji obrata. Le-ta je stekla v letu 1960, ko se je iz Horjula znova preselil v Ljubljano raz-

Skupina elektronskih aparatov za pouk elektronike

vojni oddelek. Prav tedaj pa je prišlo tudi do združitve tovarn Iskra v Kranju, Industrija za elektrozeve, Tovarne električnih aparatov in Telekomunikacije v združeno Iskro in ob tem je iz dotedanjega obrata IEV v Horjulu nastala samostojna tovarna elektronskih instrumentov v Horjulu.

Preobrazbo iz obrata v samostojno tovarno so pogojevali dotedanji poslovni rezultati, saj je delovni kolektiv, s svojim proizvodnim programom, obsegom proizvodnje in ustvarjenimi sredstvi dovolj zgovorno dokazal, da je sposoben za samostojno delo in ustvarjanje, zrel za to, da z lastnimi silami in naporu zagotovi nadaljnjo rast.

V letih nenehne rasti tovarne, ko je leto za letom dosegala ugodnejše poslovne rezultate pa ne smemo mimo kritičnega obdobja, nekako od 1. 1965 do 1968, ko se je tovarna elektronskih instrumentov znašla v precejšnjih težavah. Težavam sta predvsem botrovala prehod z ekstenzivnega na intenzivno gospodarjenje in zastoj v plasmanu določenih izdelkov tovarne (investicijska oprema) zaradi omejitev, ki jih je prinesla gospodarska reforma. Najbolj kritično je bilo pri tem obdobje 1967 do 1968, ko je tovarna prišla podčasno upravo, katere naloga je bila najti učinkovit iz-

hod iz nastalega položaja. Prizadevanja časasne uprave niso bila zaman, saj se je stanje znova začelo izboljševati, vendar pa so bili potrebni učinkoviti posegi, zlasti tudi v sam proizvodni program. Proizvodni program je tovarna slednjic popolnila z vrsto povsem novih izdelkov, ki so zapolnili razpoložljive proizvodne zmogljivosti, izdelkov, ki imajo zagotovljen odjem in prinašajo ustrezno akumulacijo, kar vse predstavlja pogoje za nadaljnji vzpon tovarne. Hkrati s pokrivanjem potreb domačega tržišča pa se je tovarna elektronskih instrumentov vedno bolj uspešno začela uveljavljati tudi na inozemskih tržiščih.

Že sam podatek, da so zaposleni v Iskri v Horjulu v času od 1. 1. 1957 do 31. 12. 1971 prejeli 2.685.362.000 dinarjev neto osebnih dohodkov govori za to, da je tovarna elektronskih instrumentov za Horjul in njegovo okolico zelo pomembna, saj nudi delo in zaslužek dokajšnjemu številu tamkajšnjih prebivalcev. Zato tudi ni prav nič čudno, da so se v tem petnajstletnem obdobju med tovarno in okoljem spletle trdne vezi in, da ob letošnjem praznovanju 15-letnice tovarne praznično počutje prevzema tudi vse Horjulčane in okoličane.

Leto Vrednost proizvodnje v 000 ND St. zaposlenih

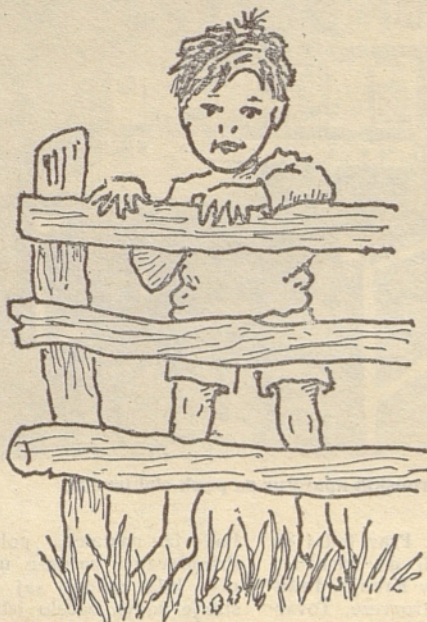
Leto	Vrednost proizvodnje v 000 ND	St. zaposlenih
1957	1.280	114
1958	1.600	152
1959	2.450	165
1960	3.400	135
1961	5.000	143
1962	4.730	162
1963	8.300	225
1964	15.700	332
1965	13.900	340
1966	14.300	299
1967	10.000	283
1968	16.200	308
1969	19.600	317
1970	20.400	317
1971	27.700	303

Iz navijalnice žičnih uporov

KULTURNA RUBRIKA

PESMI, PROZA, LIKOVNA UMETNOST, KULTURNA DOGAJANJA

VALENTIN POLANŠEK

ČINČEK

PODPRIMO BESEDNE VIHARNIKE NA KOROŠKEM

Koroški pesnik Valentin Polanšek

Učitelj na dvojezični šoli na Obirskem (Koroška), Valentin Polanšek, je v samozaložbi izdal zbirko otroških pesmi ČINČEK. To je že njegova tretja zbirka. Pred leti je izšla njegova prva pesniška zbirka »Grape in sonce«, lani pa zbirka »Karantanske pesmi.«

ČINČEK je torej zbirka pesmi, v katerih se naš slovenski koroški pesnik obrača na mlade koroške bralce s tisto neprisilno igrivostjo, ki je značilna za najboljše slovenske mladinske pesnike od Levstika, Zupančiča in Grudna naprej. Kot nekakšen pesniški koledar, prilagojen za otroški svet, vodijo te pesmi mladega bralca skozi letne čase... Na tem igrivem potovanju pesnik spretno obuja prastare koroške ljudske običaje. Knjižica ČINČEK bo v tem hrupnem svetu pomagala otrokom doživljati domače otroštvo, otrokom na Koroškem pa bo tudi utrjevala slovensko govorico. Avstrijske šolske oblasti so do-

ČINČEK GLEDA ČUDO

Počasi, počasi
se kaže na jasi,
počasi, počasi
lomasti, lomasti,
o groza, pošasti,
lomasti, lomasti...
Kaj je, kaj je?
Ze vidim roge, rogel!
Počasi, počasi
se pokaže na jasi
s hišo vred
polžek ded.

Boris Lavrič: Novi svet

Imenovana sta člana kolektiva kranjske Iskre. Sta likovna samorastnika; prvi sodi med slikarje naivce, drugi pa je izrazit realist. Nekaj slik sta poslala tudi na razstavo ob dnevu borca in Iskre v Horjulu

Človek

Sem smrten sovražnik sramotne revščine ljudskih množic, hočem, da bo sleherni izmed ljudi človek.

(Maksim Gorki)

Človek, ki živi vsakdanje življenje, si nikoli ne beli glave z razmišljanji: kakšen je naš svet? Zakaj je vse tako urejeno in zakaj ni drugače. Odgovor ni preprost. Najde ga lahko le tisti, ki ga življenje primora na to, da ga išče.

Zgodovina nas uči o družbah, razredih. V vseh poglavjih pa zasledimo vedno le vodilni razred in razred izkoriščancev. Naš cilj je, da to pozabimo, da ustvarimo novo, idealno brezrazredno družbo. Te pa ne bomo dosegli, ker je nismo zmožni doseči.

Dandanes žive po svetu milijoni lačnih ljudi. Njihova beda je sramotna zanje in za nas vse, ki to bedo gledamo s hladnimi očmi. Sramote se zavedajo le oni, ki trpijo pomanjkanje, ostali ne vidijo v tem nič nenavadnega. Za mnoge ljudi je to povsem naraven pojav, da ljudje umirajo od lakote in pomanjkanja. Toda nihče ne vpraša: »Kaj so ti ljudje zakrivilili? Zakaj morajo trpeti?« Zakrivilili niso ničesar. Krivi smo vsi ostali. V današnjem svetu človek ne bi smel trpeti lakote. Toda trpijo jo! Zakaj?

Izkoriščanje, pridobitniški nagon, je osnovno vodilo človekovih prizadevanj. Človek je sebičen. V svojem boju za obstanek nikoli ne gleda na druge, ozko gre svojo pot, ne ozira se nikamor, njegov pogled gre vedno le naprej. Tako se zgodi, da v življenju zmagajo tisti, ki so iznajdljivi, neobzirni, največkrat pa propadejo ljudje, ki bi človeštvu lahko marsikaj doprinesli. Danes ni važna tvoja sposobnost, pomembna je tvoja sposobnost, da nekam prideš. Temu je precej kriva sama mentaliteta ljudi. Zakaj se nek znanstvenik, ki prihaja

iz gospodarsko zaostale dežele, težko uveljavlja? Nihče ne gleda na njegove sposobnosti, kvalitete, važno je njegovo poreklo in mesto, ki ga zavzema v družbi. Kdor je skodaj, je obsojen na propad,

kdor je zgoraj, je obsojen na večno borbo s tem, ali bo obstal na vrhu ali bo potonil. To je bistvo današnje družbe in to je morda osnovna napaka našega življenja in bitvanja na Zemlji. K. J.

Utrip valovanja

Na svetu mnogo je ljudi,
ki ljubijo strastno,
a ne ljubezen pravo,
ljubezen njim je puška, smrt, utrip in
valovanje strasti.

Na svetu mnogo je ljudi,
ki ljubijo strastno,
v ljubezni pijejo vso srečo,
in nočejo spoznati svojih čaš kryl.

Na svetu mnogo je ljudi,
ki ljubijo strastno,
verujejo v mir in srečo,
pripravljeni na težje dni.

Na svetu mnogo je ljudi,
ki ljubijo strastno,
svoj kruh in svojo zemljo,
ljubezni nikdar žal jim ni brani!

Avto - stopar

Student potuje!
Dviga roko, znak miru.

Spoznal je Nemca, Rusa, Spanca,
jim stisnil roko, znak miru.

Napil se vodke, wiskija je in šampanja,
je nazdravil, dvignil roko, znak miru.

Cez nekaj tednov tujec dvigne roko,
pritisne gumb, eksplozije bombe, znak miru! Matija

Uresničujejo se dogovori

prvega srečanja zamejskih koroških kulturnih delavcev in kranjske Iskre

Pretekli četrtek se je mudila na Koroškem kulturna komisija sindikata kranjske tovarne. Namen potovanja je bil uresničitev dogovorov iz prvega srečanja s koroškimi kulturnimi delavci.

V jeseni bo v Kranju Večer koroških kulturnih delavcev. Nastopili bodo literati — pesniki in prozaisti ter pevski zbori in folklorna skupina. Tak večer naj bi nam pokazal kulturne stvaritve in dosežke koroških kulturnih de-

lavcev. Hkrati bi naš tak na stop spoznal z življenjem koroških Slovencev. Saj avtorji v svojih delih zajemajo snov predvsem iz življenja koroških Slovencev, v tem iščejo in najdejo svoj smisel delovanja. Gre seveda zlasti za ohranitev materinega jezika koroških Slovencev. Nacionalno osveščanje naših rojakov na Koroškem je torej rdeča nit v delih koroških kulturnih delavcev. Seveda ne gre prezreti tudi socialnih momentov, zlasti ob dejstvu, da so koroški Slovenci socialno relativno šibkejši od večinskega naroda. Potem so tu družbeno politična vprašanja v katerih so koroški Slovenci (ali njihova vodstva) razdvojeni v glavnem na dve skupini, levo in desno usmerjene. Vendar je med njimi zlasti na kulturnem področju že precej sodelovanja.

Druga kulturna dejavnost, o kateri smo se domenili, bodo prikazi o delu Iskre. Po slovenskih prosvetnih društvih na Koroškem bomo vrteli film o Iskri z razgovorom o delu Iskre in zraven pripravili kratke kulturne programe. S tem bi mi koroške Slovence deloma spoznali z delom našega kolektiva in z delom naših kulturnikov.

Na koncu smo predlagali, naj bi dobivali časopise in revije koroških Slovencev v večjem številu in v več krajih Slovenije. Vendar bo o tem potrebno spodbuditi naše naročniške oziroma posredovalne organizacije. R. K.

Mladen Radojčić: Po kosilu

Letos za 21,5% večja proizvodnja

Ves izvoz na konvertibilno področje — 35 odst. večji izvoz kot lani — Produktivnost povečana za 21 %

Na vprašanja UREDNISTVA odgovarja šef Iskrinega obrata »Urni mehanizmi« v Lipnici — ing. DAMIJAN HAFNER.

Vprašanje: Kako ocenjujete letošnje 5-mesečno poslovanje v tem obratu in kaj menite o izvozu?

Odgovor: Če skušamo letošnje rezultate v Lipnici ponazoriti z nekaj števili vidimo, da se obrat v Lipnici od ustanovitve naprej ugodno razvija in da dosega lepe rezultate. Višina realizirane proizvodnje v letu 1971 je znašala 2,7 milijarde S din, v letošnjem letu pa računamo, da bomo proizvedli za prek 3 milijarde 300 S din. V petih mesecih lani smo naredili za 1 milijardo 100 milijonov, v petih mesecih letos pa za milijardo 400 milijonov S din oz. 21,5 odst. več. Zanimiv je tudi podatek, da je izvoz (konvertibilno področje) v 5 mesecih lani znašal 314.000 \$, letos pa 424.416 \$ oz. 35 % več. Izdelki se predvsem izvažajo v Italijo, Zahodno Nemčijo in Ameriko. Število zaposlenih je danes 216 oz. 3,5 % več kot lani, kar kaže, da smo produktivnost povečali za 21 %. Rezultat tega povečanja je smotnejša organizacija proizvodnje, uvedba sodobne tehnologije in povečanje kooperantov.

Vprašanje: »Smo v letu kakovosti«. Kaj menite o kvaliteti izdelkov?

Odgovor: Iskri je v zadnjih letih uspelo ponesti svoj sloves v mnoge evropske in izvenevropske dežele s kvaliteto svojih izdelkov, kar velja tudi za naš obrat. Računamo, da bodo naši izdelki za izvoz letos znašali prek 1 milijon \$, na kar so člani našega kolektiva v Lipici lahko ponosni, saj je v radovljiški občini zelo malo takih kolektivov, pa tudi za Iskro je to pomemben faktor. Ob tem moramo dati vse priznanje direktorju predstavništva Iskre v Milanu Franju Valenčiču, s katerim dobro sodelujemo že vrsto let pri naporih za vse večji izvoz.

Vprašanje: Pred 17. leti se je obrat priključil kranjski Iskri. Zanimivo bi bilo vedeti, kakšen vzpon je v teh letih kolektiv dosegel?

Odgovor: V tem letu bo, kot že omenjeno, celotna proizvodnja znašala 3 milijarde 300 milijonov S din, kar je nasproti letu 1956, ko se je kolektiv pridružil Iskri v Kranju, 165 krat več, povprečni letni porast pa znaša 200 milijonov S din. To so rezultati, ki bi zaslužili več pozornosti, saj kolektiv izvršuje za

dobi z vso resnostjo in polno mero posluha sodelovali pri težavah. Omeniti moram, da skušamo zaposlene zajeti v odnos, kot da smo vsi člani delavskega sveta in da sleherni član sodeluje pri razreševanju naših težav. Da je ta soodgovornost naša ugoden odziv kaže dejstvo, da smo s polno mero odgovornosti znižali norme za cca 7 %, kar je zelo občutljivo delo. Omeniti moram, da ima tudi mladina razmeroma dober posluh za proizvodne težave in da se zelo zanima za naš program in za perspektive Lipnice, kar je vredno vse pohvale.

»Sprejemniki« Sežana

Pomembna investicija je namenjena domačim strokovnjakom

Ko je bila pred nekaj leti v tovarni radijskih sprejemnikov — Sežana zaradi vzrokov, ki jih ne kaže ponovno naštevati, huda kriza, je tovarna zgubila mnogo svojih

strokovnjakov. Tovarna je spoznala, da si mora vzgojiti nove in predvsem domače strokovnjake, saj je iz ostale Slovenije težko koga dobiti na Kras.

Ze jeseni 1970. leta je tovarna pričela z akcijo. Poklicna šola kovinarske in elektrostroke Ljubljana je odprla v Sežani dislociran oddelek za radijske in televizijske mehanike, ki je pravkar končal drugi letnik. Naporno je bilo leto, po štiri ure dnevno prakse (dopoldne), po 4 do 5 ur pa teorije (popoldne.) Uspeh: niti ene negativne ocene med 21 učenci (8 fantov in 13 deklet).

Oddelek je v juniju organiziral krajšo ekskurzijo v razdelilno trafo postajo v Divačo (sl. 1) in tamkaj spoznal njen pomen za elektrogosposdarstvo Slovenije (le še dve taki RTP imamo, tj. v Podlogu in Cirkovcih). Udeležba je bila seveda 100 %.

V dneh 16. in 17. junija pa je bila dvodnevna ekskurzija predvsem po zeleni Štajerski, kamor ljudje s Krasa redkokdaj zaižejo. Predvsem so si v Šempetru pri Celju ogledali rimsko zbirko nagrobnikov na prostem, ki so bili v povojnih letih izkopani v celjski okolici. Umetniška vrednost je na taki višini, da bi se marsikateri današnji umetnik lahko zgledoval po teh spomenikih, o zgodovinski vrednosti pa sploh ni moč govoriti. Nadaljna pot je vodila prek spodnje Savinjske in Mislinjske doline skozi Dravsko dolino (vrsto povojnih hidrocentral in stara Fala), do Maribora s počitkom in prenočevanjem. Del dijakov je skočil k svojim domačim radioama-

terjem v Slovensko Bistrico, drugi del se je s pohorsko vzpenjačo dvignil na Pohorje in se odpočil v železničarskem domu.

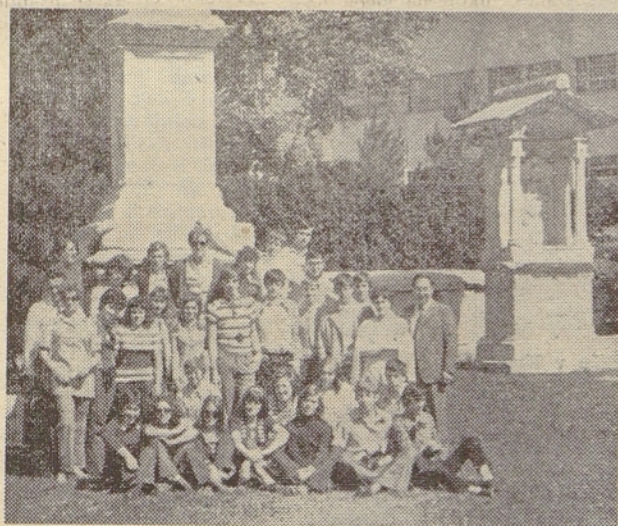
V soboto je pot vodila najprej v Zlatoličje na ogled HC, ki stoji na kanalu Drave. Spotoma do Ptuja so spoznali »Mitrej« na Hajdini, v Ptujju so si ogledali starinski del mesta, kasneje še Borl in se oddahnili v Rogiški Slatini. Spotoma domov so še pogledali koliko novih avtomobilov ima Tovarna motornih vozil, Novo mesto (IMV) kar na njih, čakajoč na kupce in rove cene.

Ob koncu je prav, da povemo, da večino stroškov študija za radijske in telefonske mehanike v Sežani nosi tovarna Iskra v Sežani. Gre za dolgoletno investicijo v ljudi. Oddelek je prejel doslej izdatno pomoč pri Kom. zavodu za zaposlovanje Koper, kar seveda še ne zadostuje za vse izdatke. Dijaki so iz bližnje okolice, stanujejo doma, pa tudi delo bodo dobili po tretjem letniku v tovarni, zato jim ne bo treba zdama, niti na vsakodnevno delo v Trst.

Cafl

Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj,
Savska Loka 4. Telefon:
22-221 int. 333

Dijaki na ekskurziji v RTP Divača (zgoraj) in v rimski nekropoli v Celju. Kdor le ima priliko, naj si nekropolo ogleda

Dva dneva živahnih športnih bojev

● Športniki Elektromehanike znova poželi zmago v končni uvrstitvi ● Organizatorji ob nekaterih objektivnih težavah vendarle uspešno opravili svojo zahtevno nalogo ● Kljub odsotnosti kegljačev in nekaterih ekip v drugih športnih disciplinah številna udeležba športnikov vseh delovnih organizacij ZP Iskra ●

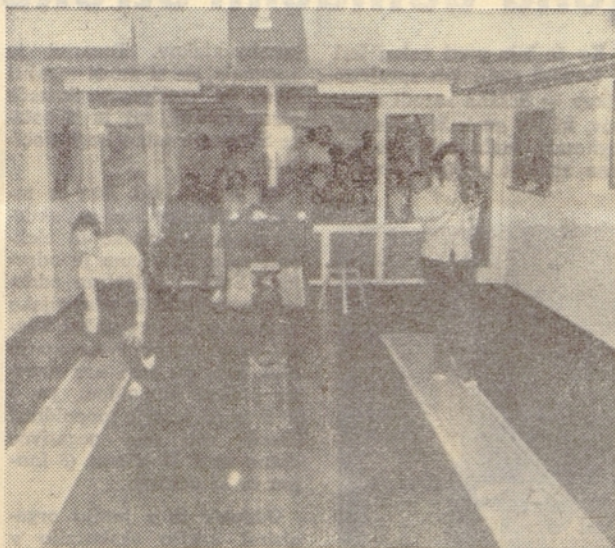
Ze zgodaj zjutraj, v soboto 24. junija so se v Sentjerneju na Dolenjskem začeli zbirati udeleženci letošnjih letnih športnih iger Iskre iz vseh organizacij združenega podjetja, da bi v številnih športnih srečanjih pokazali, kaj zmorejo. Na letošnje največje srečanje Iskrinih športnikov so že pred prihodom v Sentjerneju opozarjali transparenti, pa zastave, medtem ko so od šole, kjer je bilo pozneje dva dni središče živahnega športnega dogajanja, že od zgodnjega jutra odzvanjali zvoki poskočnih domačih viž. Prav zares praznično vzdušje je vladalo vsepovsod po kraju, za katerega se je zdelo, da ves živi v pričakovanju zanimivih športnih dogodkov, ki naj še utrdijo ime Iskra v tem okolišju, kjer le-ta že tako pomeni in uživa opravičeni ugled.

V Sentjernej so prišli malone vsi prijavljeni športniki iz naših organizacij, razen seveda 108 kegljačev, ki so svoj del tekmovanja v okviru letnih športnih iger že opravili v Ljubljani (o tem smo že obširno poročali), tu pa so se zbrali samo člani štirih nogometnih ekip, ki so se v predtekmovanjih plasirale v finale. Skoda seveda pa je bilo nekaterih, zlasti ženskih ekip, ki so svojo udeležbo odpovedale tik pred začetkom iger, saj nenehno podarjamo, da stremimo za

čim bolj množično udeležbo, skozi katero naj se vidi tudi športna aktivnost članstva naših delovnih kolektivov.

Igre so se začele s tem, da so se vsi nastopajoči na tovarniškem dvorišču postrojili, vsaka ekipa za mičnim dekletom iz tovarne, ki je nosilo tablo z napisom tovarne, katero so zastopali športniki. Ob deveti uri je izpred tovarne uporov krenila povorka z zastavo in godbo do šole, kjer je bila slavnostna otvoritev VIII.

letnih športnih iger. Po zvokih državne himne je zbrane športnike najprej pozdravil predsednik sindikalne organizacije tovarne elementov za elektroniko, ki je bila organizator letošnjih letnih športnih iger. Za njim je spregovoril vodja obrata »Upori« Ludvik Simonič in zavelel sodelujočim športnikom dobro počutje v Sentjerneju in kar najboljše športne uspehe. V imenu sindikalnega odbora in ZP Iskra je pozdravil športnike

Kegljavke so tekmovala na kegljišču v Krškem

Pokali najboljšim ekipam: od leve predstavniki ZZA (3. mesto), Elektromehanike (1. mesto) in Iskra Commerce (2. mesto)

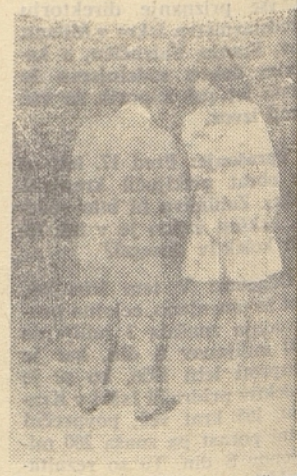

Športnike je na sklepni slavnosti pozdravil in jim predal priznanja sekretar ZP Bogo Mohar

tudi predsednik SO ZP Iskra Jože Čebela, nato pa po pozdravnih besedah VIII. letne športne igre Iskre odprl direktor tovarne elementov za elektroniko Vladimir Klavs, dipl. ing., ki je podčrtal zadovoljstvo kolektiva v Sentjerneju, da je prav on lahko letos izvedel tako zahtevno prireditev, kot za športne igre Iskre, kjer nastopa blizu 800 športnikov iz celotnega združenega podjetja Iskra. Ob 10. uri so se nato začela tekmovanja v posamezni športni disciplini. Objektivnim težavam navkljub, je vse steklo v redu, pa čeprav so morali zaradi razmočenega igrišča nogometaši svoj finale začeti na nogometnem igrišču v Novem mestu. Zaradi pomanjkanja kegljišča so izven Sentjerneja nastopale tudi članice v kegljanju, in sicer v Krškem. Tu bi organizatorjem izrekli rahlo kritiko, morda ne bi bilo pretežno kegljišče za ženske najti v Novem mestu, saj je bilo le-to v Krškem tako skrito, da ga je bilo resda težko najti. Ker je bilo za rokomet prijavljenih kar 10 ekip, je bilo tekmovanje razdeljeno na tri skupine, in sicer sta dve tekmovali v Sentjerneju, ena skupina pa v Podbočju, finale pa je bil seveda v nedeljo v Sentjerneju. No, kljub razmetanosti objektov, kjer so se odvijali zagrizeni boji nastopajočih ekip, smo nekako uspeli ujeti glavni tekmovalni utrip na vseh igriščih in lahko rečemo, da je povsod vladalo živahno športno vzdušje, razveseljivo pa je bilo predvsem to, da so vsa tekmovanja privabila zelo številne gledalce. Na posameznih tekmah nastopajoči doslej prav gotovo niso imeli toliko glasnih navijačev bodisi iz vrst Iskračev, ali drugih, ki so jih tekmovanja privabila. Krivico bi storili vsem tistim discipliniranim športnikom, ki so v Sentjernej prišli z dobro voljo, pomeriti

svoje sile v tovariškem, res športnem duhu, če ne bi rekli besede ali dveh o nekaterih posameznikih, ki so zaradi svojih nešportnih korakov, vsaj delno zasenčili celotno razpoloženje in uspeh športnih iger. Ne vem, ali res nismo v stanju odigrati ene same nogometne tekme, da pri tem ne bi bilo nepotrebnih izpadov in nešportnega vedenja. Če za koga, potem za sindikalne športnike velja geslo Coubertina, da je važno sodelovati, ne pa, da se pod krinko navdušenja za šport poskušajo razni nešportni izpadi, zato, da bi dosegli že naprej zastavljene cilje. Pa nisem sicer za to, da ne bi bilo živahnih in zagrizenih srečanj, le napetosti posameznikov bi se enkrat že lahko otresli, zlasti še, ker so to navadno vedno isti!

Zanimivo za letošnje igre je tudi to, da so v nekateri disciplini ekipe, ki doslej navadno niso ogrožale »velikih štrih«, poskrbele s svojo dobro igro za presenečenja in opozorile močnejše ekipe, da favoritstvo ni vselej zagotovljeno. To je seveda še poživilo zanimanje za posamezna tekmovanja, povzročilo pa se-

Sonja Beguš (Instrumenti) se je to pot morala zadovoljiti s 5. mestom v streljanju

veda vsaj delno tudi drugačen vrstni red, kot ga je bilo sicer pričakovati.

Ker bo droben komentar dogodkom v posamezni športni disciplini obsežen v samih tehničnih rezultatih, za konec še nekaj besed o organizaciji iger. Organizatorji iz vrst kolektiva obrata »Upori« Šentjernej in številni sodelavci iz šole in športne dejavnosti v Šentjerneju, so svojo zahtevno nalogo dobro opravili, čeprav se je tu in tam zdelo, da zaradi premajhnih tovrstnih izkušenj nalogam ne bodo kos. Zato na splošno njihovo delo zasluži priznanje, kar pa velja tudi za tehnične vodje in sodniški zbor, ki je vodil posamezna tekmovanja. Prav ničesar ne bi imeli pripomniti, če bi se tudi naši športniki (res le redki posamezniki) znali vesti bolj športno in spoštovati sodniške odločitve.

Družabno srečanje, ki so ga šentjernejčani priredili na svojem hipodromu, in se je kazalo razviti v veselo prireditev naših športnikov in domačinov (po oceni plesa željnih je bila prešibka udeležba šentjernejčank mlajšega datuma!), je precej prezgodaj zmotil dež, kljub temu pa so se mnogi pohvalili s prijetno zabavo.

Po končanem finalnih srečanjih v nedeljo, 25. junija, so nato nogometaši Elektromehanike odigrali prijateljsko nogometno tekmo z domačimi nogometaši in šele pred koncem tekme zagotovili rezultat 3:2. Tekmo, s katero so nekako poluradno odprli nedodelano nogometno igrišče je sodil zvezni nogometni sodnik Vladislav Jakše, spremljali pa so jo malone vsi naši športniki in seveda nadvse številni domačini, ki so strastno navijali za svojo ekipo, zlasti še ko je le-ta pred koncem tekme z dvema lepima zadetkoma izenačila na 2:2, dokler slednjič Kranjčani niso dosegli zmagovitega gola.

Popoldne ob 17. uri je bila v salonu motela na Otočcu slavnostna razglasitev rezultatov, katere se je med drugim udeležil tudi sekretar za delo SRS Pavle Gantar, nekdanji sekretar ZP Iskra. Tri najboljše ekipe: Elektromehanika, Iskra Commerce in ZZA so prejele pokale, zmagovalne ekipe v posameznih disciplinah pa lesene plakete in

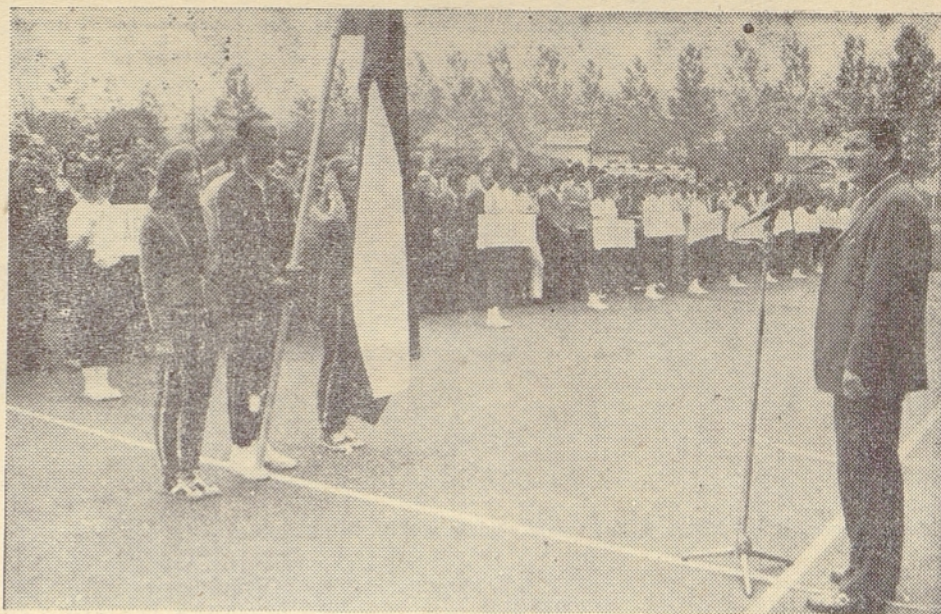
najboljši posamezniki; lesene, umetniško izdelane krožnike, ki jih je izročil temkovačem in se jim v imenu generalnega direktorja ZP Vlamira Logarja zahvalil za množično sodelovanje sekretar ZP Bogo Mohar.

TEHNIČNI REZULTATI

Nogomet — finale: Elektromehanika : Iskra Commerce 3:2, Avtoelektrika : ZZA 0:1; Iskra Commerce : ZZA 3:0 p. f., Avtoelektrika : Elektromehanika 0:3; Avtoelektrika : Iskra Commerce 1:2, Elektromehanika : ZZA 3:3; **končni vrstni red ekip:** 1. Elektromehanika, 2. Iskra Commerce, 3. ZZA, 4. Avtoelektrika, 5. Elektromotorji, 6. Avtomatika, 7. Aparati, 8. Elementi, 9. Naprave, 10. Gospodinjki aparati; odstopili ekipi Industrijska oprema in Sprejemniki.

Rokomet — moški: finale: Elektromehanika : Polprevodniki 13:8, Elektromehanika : Avtomatika 22:15, Polprevodniki : Avtomatika 10:0; **končni vrstni red:** 1. Elektromehanika, 2. Polprevodniki, 3. Avtomatika, 4. Avtoelektrika, 5. Elementi, 6. Kondenzatorji, 7. Industrijska oprema, 8. Iskra Commerce, 9. Gospodinjki aparati, 10. Elektromotorji, 11. ZZA; **ženske:** 1. Elementi, 2. Iskra Commerce; odstopila ekipa Elektromehanika.

Odbojka — moški: finale: Iskra Commerce : Elementi 1:2, Sprejemniki : Usmerniki 0:2; **končni vrstni red:** 1. Ele-

Vzpodbudne besede je športnikom naslovil tudi vodja obrata Upori — organizatorja tekem — Ludvik Simončič

menti, 2. Iskra Commerce, 3. Usmerniki, 4. Sprejemniki, 5. Elektromehanika, 6. Avtomatika, 7. ZZA, 8. Naprave, 9. Elektronika; odstopila ekipa Avtoelektrika.

Namizni tenis — moški ekipno: finale: Iskra Commerce : ZZA 5:0, Iskra Commerce : Naprave 5:1, Iskra Commerce : Elektromehanika 0:5, Elektromehanika : ZZA 5:0, Elektromehanika : Naprave 5:0, Naprave : ZZA 5:3; **končni vrstni red:** 1. Elektromehanika, 2. Iskra Commer-

Dva Brezarja: starejši iz Iskra Commerce in mlajši iz Elektromehanike, oče in sin, sta se pomerila med seboj

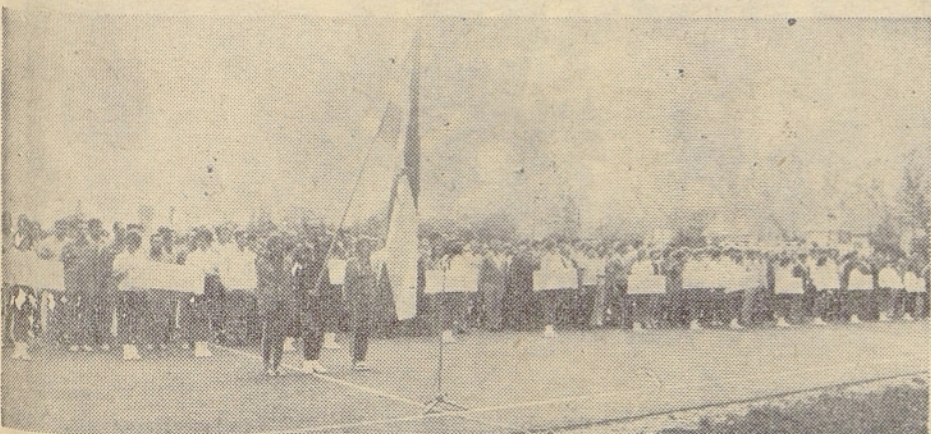

Zmagovalke v rokometu — ekipa iz Elementov

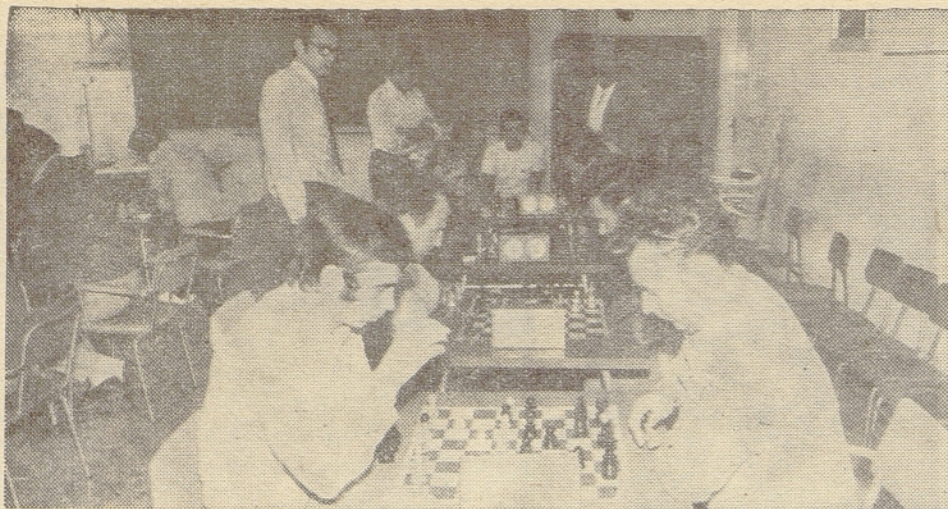
ce, 3. Naprave, 4. ZZA, 5. Polprevodniki, 6. Aparati, 7. Elektronika, 8. Instrumenti, 9. Gospodinjki aparati, 10. Elementi, 11. Orodjarna, 12. Usmerniki, 13. Avtomatika; odstopili ekipi Kondenzatorji in Avtoelektrika; **ženske ekipno:** ZZA : Avtomatika 2:3, **končni vrstni red:** 1. Avtomatika, 2. ZZA; odstopile ekipe Iskra Commerce, Elektromehanika, Sprejemniki, Polprevodniki; **moški posamezno:** 1. Tadini, 2. Kerštajn (oba Elektromehanika), 3. Pirc (Aparati), 4. Taičar, 5. Vrbič (oba I. Commerce), 6. Lorbar (Polprevodniki), 7. Gale (I. Commerce), 8. Trančar (Aparati), 9. F. Faganel, 10. J. Faganel (oba Instrumenti), 11. Majcen (Polprevodniki), 12. Jenko (Avtomatika), 13. Kranjc (Aparati), 14. Hacin (Polprevodniki), 15. Treven (Naprave), 16. Sixili (Polprevodniki), 17. Bele (Orodjarna), 18. Krnc (I. Commerce), 19. Gomizelj (Elementi); **ženske posamezno:** 1. Golob (Avtomatika), 2. Jančar (ZZA), 3. Knez (Avtomatika), 4. Zrna (ZZA).

Streljanje: moški ekipno: 1. Orodjarna 670, 2. Avtoelektrika 667, 3. Aparati 659, 4. Elektromehanika 650, 5. Polprevodniki 645, 6. Instrumenti 585, 7. I. Commerce 553, 8. Usmerniki 549, 9. Elektronika 513, 10. Avtomatika 478, 11. Industrijska oprema 474 (0 × 10), 12. Elementi 474 (1 × 10), 13. Naprave 472, 14. ZZA 452, 15. Elektromotorji 440 krogov; **ženske ekipno:** 1. Elektromehanika 497, 2. Instrumenti 364, 3. I. Commerce 355, 4. Sprejemniki 348 krogov; **moški posamezno:** 1. Hrobat (Avtoelektrika) 178, Naglič (Orodjarna) 177, 3. Jeglič 175, 4. Pirc (oba Aparati), 5. Krautberger (Polprevodniki) 170 (5 × 10), 6. Snój 170 (2 × 10), 7. Rodman (oba Orodjarna) 170 (1 × 10), 8. Pretnar (Elektromehanika) 168, 9. Petrin (Polprevodniki) 167, 10. Lombar (Elektromehanika) 166 (2 × 10, 9 × 9), 11. Skrt (Avtoelektrika) 166 (2 × 10, 6 × 9), 12. Malovrh (Elektromehanika 166 (1 × 10), 13. Jok (Avtoelektrika) 165, 14. Penko (Aparati) 163, 15. Grom (Elektronika) 160 (3 × 10), 16. Lapajna (Instrumenti) 160, 17. Hacin (Polprevodniki) 158 (2 × 10), 18. Markelj (Instrumenti) 158 (1 × 10, 7 × 9), 19. Turel (Avtoelektrika 667, 3. Aparati 659, 4.

(Dalje na 10. strani)

Sportniki med otvoritvenim ceremonialom VIII. Športnih iger Iskre

Med tekmovanjem šahistov je kot vedno vladala grobna tišina

ka) 158 (1 × 10, 5 × 9), 20. Lužar (Usmerniki) 156, 21. Bizjak (Orodjarna) 153, 22. Schos (Usmerniki) 152, 23. Iglič (Polprevodniki) 150 (1 × 10), 24. Kmetič (Elektromeh.) 150 (0 × 10), 25. Miklavčič (Aparati) 149, 26. Podgoršek (ZAZ) 147 (3 × 10), 27. Kočvar 147 (1 × 10), 28. Munda (oba I. Commerce) 145, 29. Riosa (Elementi) 144 (1 × 10), 30. Vodopivec (Avtomatika) 144 (0 × 10), 31. Končan (Elektronika) 141, 32. Bukovec (Instrumenti) 139, 33. Selan (Ind. oprema) 137, 34. Hamešak (I. Commerce) 134, 35. Zajc (Ind. oprema) 133, 36. Prešeren (Naprave) 131, 37. Burgar (Instrumenti) 128, 38. Milič (I. Commerce) 127, 39. Dežutelj (Naprave) 126 (1 × 10), 40. Zupan (Ind. oprema) 126 (0 × 10), 41. Bučar (Usmerniki) 125, 42. Majer (Avtomatika) 121 (1 × 10), 43. Jaklič (Elementi) 121 (0 × 10), 44. Kosec (Avtomatika) 120 (1 × 10), 45. Rihtarič (Elektromotorji) 120 (0 × 10), 46. Češnovar (Usmerniki) 116, 47. Kmetič (ZZA) 114, 48. Perl (Naprave) 112, 49. Rihtarič 110, 50. Lotrič (oba Elektromotorji) 108, 51. Intihar 106 (1 × 10), 52. Čelešnik (oba Elektronika) 106 (0 × 10, 3 × 9), 53. Stuhli (ZZA) 106 (1 × 9), 54. Jordan 105, 55. Bele (oba Elementi) 104, 56. Gliha (Naprave) 103, 57. Gartner (Elektromotorji) 102, 58. Babnik (Avtomatika) 93, 59. Pirnat (ZZA) 85, 60. Travnik (TIO) 78 krogov; ženske posamezno: 1. Oblak 174, 2. Trelec 171, 3. Malovrh (vse Elektromehanika) 152 (3 × 10), 4. Potokar (I. Commerce) 152 (0 × 10), 5. Beguš (Instrumenti) 144, 6. Bernetič (Sprejemniki) 132, 7. Resman (Instrumenti) 130, 8. Valenta (I. Commerce) 113, 9. Trebec 108 (1 × 10), 10. Kemperle (obe Sprejemniki) 108 (0 × 10), 11. Sitar (Instrumenti) 90 (4 × 9), 12. Pogan (I. Commerce) 90 (1 × 9).

Kegljanje: moški: vse rezultate ekipno in posamezno smo v celoti objavili v 23 številki; **ženske ekipno:** 1. Elektromehanika 1387, 2. Instrumenti 1385, 3. I. Commer

ce 1187, 4. Kondenzatorji 1172, 5. CAOP 1108, 6. Sprejemniki 929 kegljev; **ženske posamezno:** 1. Kržišnik 373, 2. Mihelič (obe Elektromehanika) 366, 3. Debelak 364, 4. Cesar 347, 5. Štular 341, 6. Majstorovič (vse Instrumenti) 333, 7. Ivanetič 324, 8. Sparovec (obe Elektromehanika) 324, 9. Podgornik (Kondenzatorji) 308, 10. Koželj 308, 11. Pagon (oba I. Commerce) 308, 12. Adamič (CAOP) 308, 13. Hanzlovski (I. Commerce) 304, 14. Bukovec (Kondenzatorji) 304, 15. Rozman (CAOP) 287, 16. Kapele (Kondenzatorji) 282, 17. Kemperle (Sprejemniki) 280, 18. Mihelič (Kondenzatorji) 278, 19. Peršin (CAOP) 274, 20. Potokar (I. Commerce) 267, 21. Bernetič 265, 22. Trebec (obe Sprejemniki) 256, 23. Sribar (CAOP) 239, 24. Ravmar (Sprejemniki) 128.

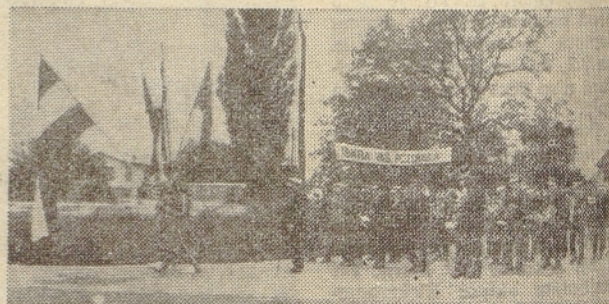
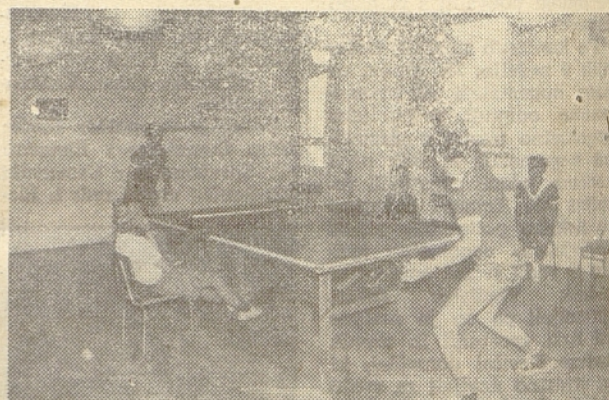
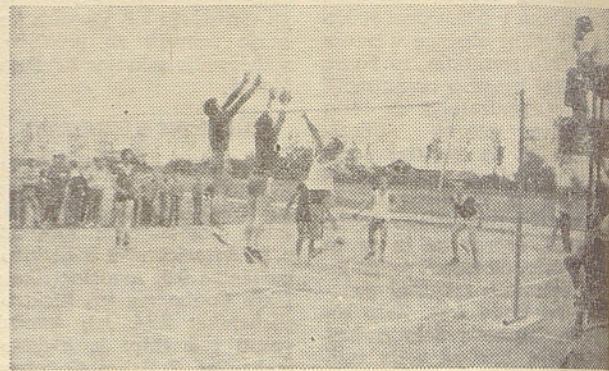
Šah — finale: Elektromehanika : I. Commerce 3:1, Avtomatika : Avtoelektrika 2,5:1,5, Avtoelektrika : Elektromehanika 2,5:1,5, Elektromehanika : Avtomatika 3:1, I. Commerce : Avtomatika 1,5:2,5, Avtoelektrika : I. Commerce 3,5:0,5; **končni vrstni red:** 1. Avtoelektrika, 2. Elektromehanika, 3. Avtomatika, 4. I. Commerce 5. Aparati, 6. Usmerniki, 7. ZZA, 8. Elementi, 9. Polprevodniki; odstopili ekipi Kondenzatorji in Naprave.

Ballnanje — finale: ZZA : Avtomatika 13:5, ZZA : Elementi 12:13, ZZA : Avtoelektrika 12:13, Avtomatika : Elementi 13:3, Avtomatika : Avtoelektrika 11:13, Elementi : Avtoelektrika 13:7; **končni vrstni red:** 1. Avtoelektrika, 2. Elementi, 3. ZZA, 4. Avtomatika, 5. Sprejemniki, 6. Naprave, 7. Elektronika, 8. Elektromehanika, 9. Aparati, 10. Orodjarna, 11. Usmerniki, 12. I. Commerce.

GENERALNI VRSTNI RED

	Točke
1. ELEKTROMEHANIKA	725
2. ISKRA COMMERCE	635
3. ZZA	580
4. AVTOMATIKA	565
5. ELEMENTI	540
6. AVTOELEKTRIKA	530
7. APARATI	465
8. NAPRAVE	380
9. USMERNIKI	365
10. POLPREVODNIKI	360
11. ELEKTRONIKA	290
12. ORODJARNA	285
13. INSTRUMENTI	210
14. GOSPODINJSKI APARATI	190
15. ELEKTROMOTORJI	185
16. INDUSTRIJSKA OPREMA	180
17. SPREJEMNIKI	165
18. KONDENZATORJI	100
19. SOLSKI CENTER	75

Od zgoraj navzdol: s tekme v odbojki — med napetim bojem balincarjev — v namiznem tenisu so tekmovali v šolskih razredih — povorka z zastavo in godbo je krenila izpred tovarne na igrišče

Kratek predah v polčasu prijateljske tekme med nogometaši kranjske Elektromehanike in ekipe Šentjernejčanov (za otvoritev novega igrišča) smo uporabili za spominski posnetek. Tekmo je sodil zvezni sodnik Vladislav Jakše

Nagrada za praznično križanko

Za pravilne rešitve nagradne križanke je uredništvo pripravilo naslednje nagrade:

1. nagrada	250 din
2. nagrada	100 din
5 nagrad po	50 din
5 nagrad po	30 din
5 nagrad po	20 din
10 nagrad po	10 din

Rešitev nagradne križanke pošljite na uredništvo glasila »Iskra« Kranj, Savska loka 4, do vključno 15. julija 1972.

PRIPOMBA: Reševalci! Napišite točen naslov, predvsem pa navedite v kateri tovarni in v katerem oddelku ste v službi. Na ovitek napišite »Nagrada križanka.«

Dražja pošta

Od 23. 6. 1972 so začele veljati nove cene v poštnem prometu. Na pisma do 20 gramov teže je treba v notranjem prometu prilepiti znamko za 0,80 din, na pisma, teža od 20 do 50 gramov, znamko za 1,10 din, za vsakih nadaljnjih 50 gramov pa je treba nalepiti poleg tega še znamko za 0,25 din.

Na dopisnice in razglednice je treba nalepiti znamko za 0,50 din.

V mednarodnem poštnem prometu je treba na pisma do 20 g prilepiti znamko za 2 din, na dopisnice in razglednice pa za 1,20 din.

ISKRA — tovarna usmerniških naprav Novo mesto objavlja prosta delovna mesta za:

1. **ODPREMNEGA REFERENTA**
2. **VARILCA ZA ELEKTROVARJENJE IN AVTOGENO VARJENJE**
3. **ADMINISTRATORKO**

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1.: KV elektro ali trgovske smeri;
 - pod 2.: ustrezen tečaj za avtogeno in elektro varjenje;
 - pod 3.: administrativna šola.
- Osebnih dohodek po pravilniku o osebnih dohodkih. Vabimo vas, da se zglasite v splošnem sektorju tovarne osebno.

Šolski center

ZP Iskra Kranj

bo sprejel za šolsko leto 1972/73 v tehniško šolo strojne smeri — enoto za izobraževanje odraslih pri Poklicni kovinarski šoli Radovljica v I. letnik

50 slušateljev

Kandidati za sprejem naj predložijo do vključno 1. septembra 1972 tajništvu Poklicne kovinarske šole v Radovljici

- ☉ prijavo na obr. 1,20 kolkovano z državnim kolekom za 1 din;
- ☉ izpisek iz rojstne matične knjige;
- ☉ spričevalo o zaključnem izpitu na poklicni šoli kovinarske ali sorodne stroke;
- ☉ potrdilo delodajalca o zaposlitvi;

P. s.: Obrazce 1,20 dobite v tajništvu Poklicne kovinarske šole Radovljica.

Uradne ure so vsak dan od 8.30 do 10. ure, razen ob sobotah.

Ravnateljstvo šole

Prve odločitve za izgradnjo počitniškega centra Iskre v Dajli

V zadnjih nekaj številkah »Iskre« smo že poročali o pripravah na izgradnjo počitniškega centra Iskre v Dajli pri Novigradu v Istri. Prav te dni se že sprejetim sklepom na ravni ZP pridružujejo tudi odločitve samoupravnih organov delovnih

organizacij ZP, od česar je odvisno kdaj in kako bo stekla izgradnja in kako bodo zbrana za prvo fazo potrebna finančna sredstva.

Delavski svet tovarne električnih aparatov je zagotovil v letošnjem letu 10.000, v prihodnjem pa 146.500 din iz sklada skupne porabe tovarne, pod pogojem, da se tudi ostale organizacije ZP odločijo za izgradnjo in sofinanciranje.

V tovarni usmerniških naprav v Novem mestu so prav tako za izgradnjo, DS tovarne pa je sklenil izvesti referendum o tem, da bi z delom na prosto soboto zbrali svoj prispevek k izgradnji počitniškega centra. Z velikim navdušenjem je tudi DS tovarne elektronskih instrumentov v Horjulu sklenil prispevati za tovarno predvideni letošnji delež k izgradnji počitniškega centra v Dajli, hkrati s tem pa je v delovnem kolektivu precej zanimanja tudi za prostovoljno delovno akcijo za posajanje dreves in druga urejevalna dela v bodočem centru, če bodo prostovoljne delovne akcije organizirane.

Želetj bi bilo in za to obstaja upanje, da bodo podobne odločitve sprejeli tudi delavski sveti ostalih naših delovnih organizacij, saj bo s tem omogočena hitrejša izgradnja in bi tako že v prihodnji poletni sezoni v Dajli lahko začeli z letovanjem naših delavcev.

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega očeta

ANDREJA MLAKARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v tovarnah »Instrumenti« Otoče in »Elektromehanika« Kranj za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Miro Mlakar

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

GREGORJA STARETA

se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavkam in sodelavcem v obratu »Stikala« za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč.

Zena Marija, sin Ivan, hčerke Francka, Ivanka in Marinka z družino

ZAHVALA

Za čestitke ob moji 50. letnici vsem prav lepa hvala, nadvse prijetno pa me je presenetila pismena čestitka gen. direktorja ZP Iskra; za izredno pozornost se iskreno zahvaljujem.

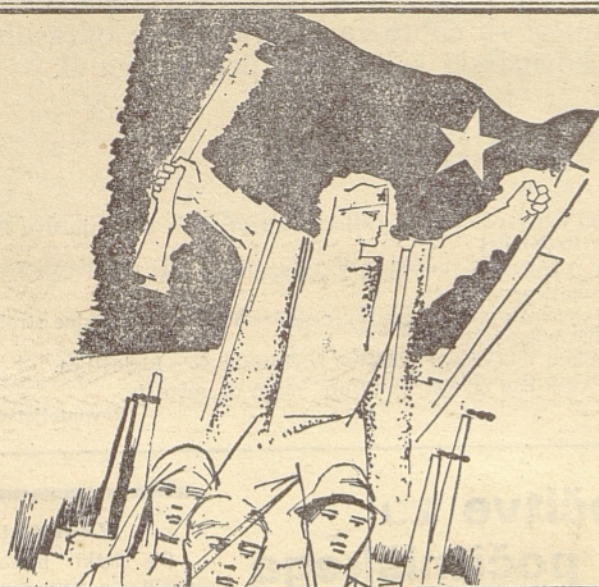
Francka Mulej
Elektromehanika, Kranj

I S K R A — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec, Odgovorni urednik: Janez Silc. — Izhaja tedensko — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in kličej: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

V zaslužni pokoj sta odšla **MARIJA SLEVEC** (zgoraj) in **ANTON GORENC**, zaposlena v obratu ATN v kranjski tovarni. Ob odhodu so jima sodelavci pripravili lepa darila in zaželeli zdravja in zadovoljstva, hkrati pa upokojenca želita vsem članom kranjskega kolektiva čimveč uspehov

PRAZNIČNA NAGRADNA KRIŽANKA

ISKRA	REKA MED IRANOM IN SZ	KUPOVANJE	ZAČETEK ABECEDE	HRV. PISAT. IZ 19. ST. (SIMO)	RISAL: TR-MA	FORMULAR	LATINSKI PLES	ZAH. DEL NOVE. GVINEJE	MOŽNOST
POKRAJINA V VIETNAMU					MESTO PRI SPLITU KVARTASKI IZRAZ				
ZELENJAVNA RASTLINA									
OKRAJŠAN VEZNIK			ROK PITAN PRAŠIČ						
AMERIŠKA DRŽAVA					PRVI PREDSEDIK ALŽIRSKE SKUPŠČINE				
ARIJA					SRH				
					OTROČNICA				
VERSKI OBREDI	GRŠKI BOG LJUBEZNI	VRSTA AVTOMOBILA REKA V J. FRANCIJI					GRŠKI OTOK	OWENS	VERSKI REFORMATOR IZ 4. ST.

JESENSKI MESEC VOJNA LADJA ODTISK VLADIMIR NAZOR ŽENSKO IME

SIBIRSKA REKA				DAROVÍ	OVERITEV VEK				SKAND. DROBIŽ SREDIŠČE CENTRUM
IZDELEK TOVARNE V SEMIČU									OPERNA PEVKA (BOŽENA)
ŠKOD-LJIVEC V VINOGRADIH						ZADNJK			ITALIJ. DIRIGENT OSLOV GLAS
ZAPREKA						LUNINA MENA	BARIJ FILMSKA IGRALKA (DEBORAH)		MAVEC, SADRA
JURKOVIČ					VODNA ŽIVAL KI IMA LUPINO				FRANC. NOVEC OBREDNA OBLEKA
VRSTA ALKOHOLA					'KLEČ				SOSEDNI ČRKI ŠALJIVEC
ŠUKLJE					EVROPSKI NAROD				ODISEJEV OČE
									ŠALJIVEC
									ZEVSOVA MATI
									POLITIK STEVENSON STROKOVNAK ZA PSE
									GROF V ANGLIJI BIBLIJSKO MESTO
									PISANE PAPIGE
									ITALIJ. SPOLNIK

PRJSTANISKA NAPRAVA SP. SLIKAR

ESTRADA

MUZA KOMEDIJE

IZDELEK TOVARNE V ZELENJAVNIH

UGRIZ ŽUŽELKE

NOBELIJ

ETIOPSKI GLAVAR

ROMAN NABDKOVA TOVARNA V NIŠU

ARISTOTELOVA LOGIKA

NOBELIJ

ETIOPSKI GLAVAR

ROMAN NABDKOVA TOVARNA V NIŠU

ARISTOTELOVA LOGIKA

ELEFANT

DEMISIJA

ROMAN NABDKOVA TOVARNA V NIŠU

ARISTOTELOVA LOGIKA

JOSIP BROZ

DEMISIJA

ROMAN NABDKOVA TOVARNA V NIŠU

ARISTOTELOVA LOGIKA

ŽUPANČIČ

DEMISIJA

ROMAN NABDKOVA TOVARNA V NIŠU

ARISTOTELOVA LOGIKA

AVTOR: GORJANC

DVOJICA

DEMISIJA

ROMAN NABDKOVA TOVARNA V NIŠU

ARISTOTELOVA LOGIKA

